

No. 91 — 67
CUMARTESİ 25 Aralık 1948
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Pistonlu Hayláz

Adnan Adıvar, bütçe komisyonunun Millî Eğitim faslını müakeresi sırasında *demiş* ki: "milletin herkese yüksek tahsil yaptırmak mecburiyeti yoktur. Demokrasi lise kapısında durur. Ondan ilerisi için hakikaten âlim, fen adamı veya sanatkâr olarak yetişecekleri anlaşılacak gençlere millet yardım eder.„

Doğrudur ve bu, *böyledir işte.*

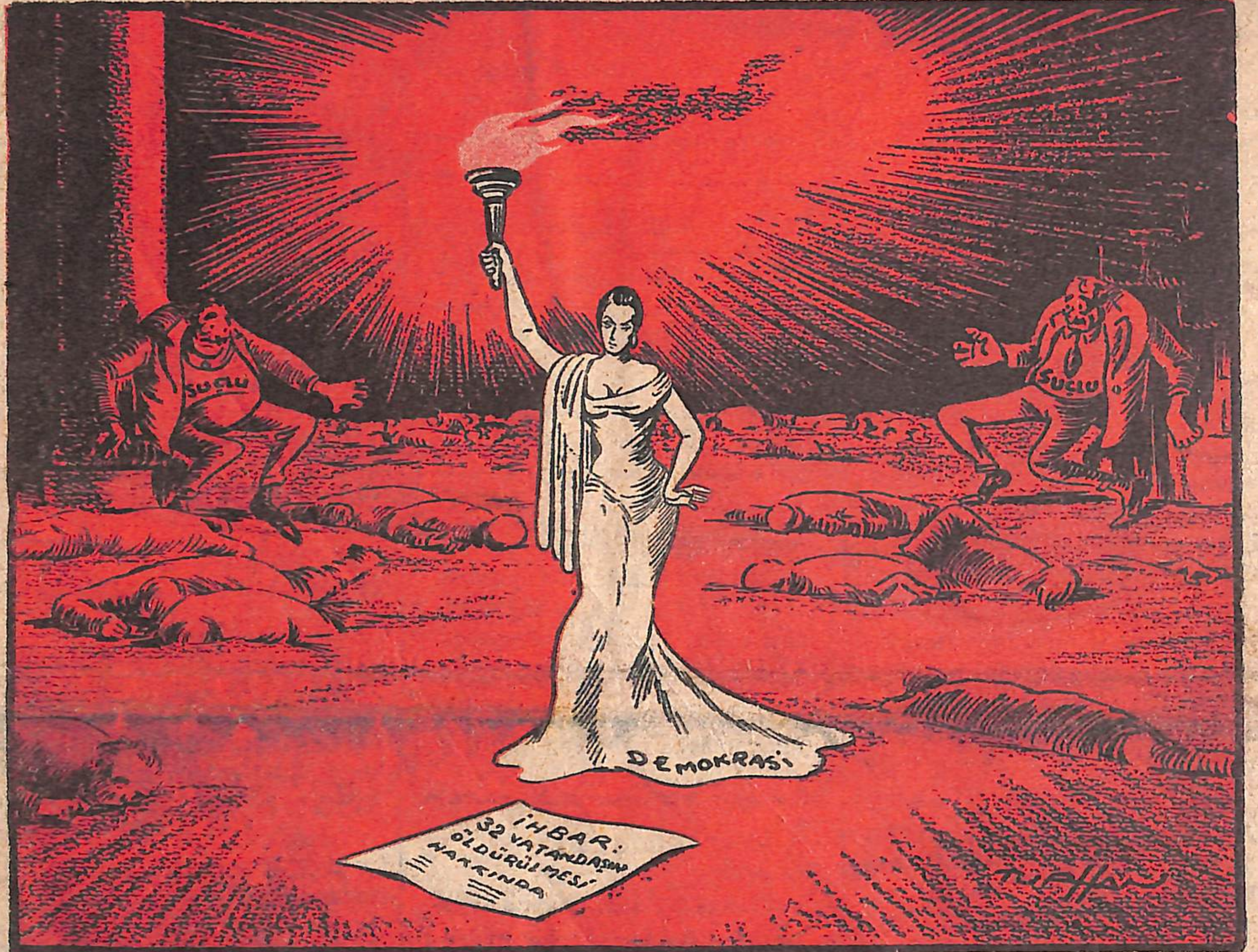
Lâkin yine o komisyon müzakerelerinden öğrendik ki millet hesabına ecnebî memleketlere gönderilenler arasında beş yıldanberi doktorasını bitirip yurduna dönmeyen talebe varmış! Bir doktora için beş sene... Bu derece kafasız ve ayrıca yüzsüz insandan artık vatana bir fayda beklenir mi? Asıl şaşılacak nokta o haylâzın beş senedir geriye çağırılmamasıdır. Ne kuvvetli himayedir bu! Himaye edilmesi gösteriyor ki haylazın arkası veya pistonu pek kuvvetlidir ve ecnebi memleketlere gönderilmesi de kendi meziyetinden değil, hamilerinin nüfuzlu adamlar olmasındandır.

Millî Eğitim Bakanı, tenkıt ve itirazlara karşı, haylazlık eden talebenin geri çağırılacağını, kendi parasile giden haylazların da dövizini keseceğini vadetmiş.

Bakanın bütçe komisyonunda itaba uğramadan bunu yapması lâzım gelmez miydi? Hoş, yapılacağı hâlâ şüphelidir. Gelecek sene bütçesinde yeni Bakanın ayni tenkitlerle karşılaştığını ve ayni vaadlerde bulunduğunu işitirsek hayret etmeyiz.

Her şeyden önce pistonu kırıp sahibinin suratına atacak çapta adamlara muhtacız. Millet kesesinden pistonlu haylaz yetiştirmeğe ancak öyle bir Bakan **"Paydos!„** diyebilir!

AYDEDE

Beş Buçuk Yıl sonra!

Bir Taşla İki Kuş Vuralım!

Anayasada tadilât yapılması günün mevzuudur. Bu değişiklikler yapılırsa **yani kuvvetlerin tefriki esasına dayanan** demokratik sistem kabul edilirse içinde bulunduğumuz siyasî çıkmazdan kurtulacakmışız. Biz de tadili taraftarıyız. Fakat anayasa tekrar ele alınmış ken yapılacak bir iş daha vardır: Gûya Türkçeleştirdiğmiz acaip tercümeyi bırakarak eski metne dönmek.

Döndüğümüz takdirde o tadilâtla beraber bir taşla iki kuş vurmuş olacağız. Hem Anayasa siyasî çıkmazlıktan kurtulacak, hem de Anayasa tercümesinin bizi soktuğu lisan çıkmazı açılacak. İki başlı bir ferahlığa kavuşacağız!

Şeker Hakkında Mecliste Söyientiler

★ "Millete, şeker hastalığına tutuluncaya kadar şeker yedireceğim. Memlekette artık şeker diye bir mesele kalmamıştır.„

— **Hasan Saka** —

(Bir milletvekilinden rivayet)

★ Menderes arkadaşımızın politika oyununda ustalığını teslim etmekle beraber biz de yetişiyoruz.

— **Bakan Cemil Barlas** —

★ "Bu halk ihtiyacı kadar yumurta yese yumurta ihraç edemeyiz. Yine bu halk nüfus başına üç kilo çekirdeksiz üzüm yese üzüm ihraç edemeyiz.

— **Muammer Alakant** —

★ "Mazallah Alakant iktidara geçip kabine kursaydı, millet şimdi ekmeği 90 kuruşa yiyecekti.„

— **İbrahim Arvaş** —

Şekere Zam

Aylarca evvel aradaki fiat farkı milletten alınan, sonra da yapılan zammı kanunlaştırılmak istenen şeker hakkındaki lâyiha Mecliste görüşüldü.

Neler söylenmedi? Bir milletvekiline göre, şeker fiatları Halk Partisi hükûmetleri tarafından basiretsiz ve kaygusuz şekillerde yükseltilmiştir. Dahası da var: Son zam, Anayasaya uygun değilmiş.

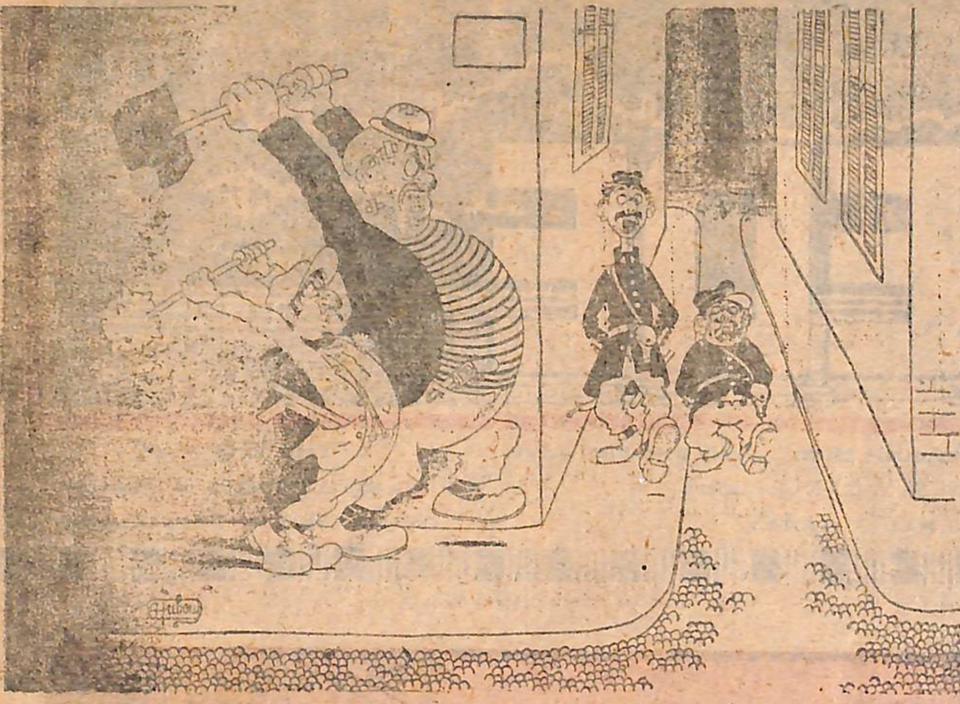
Peki ne yapmalı? Sayın Bay Hasan Dinçer'in tavsiyesi şu: "Bu hükûmeti al aşağı etmekle Meclisin varlığını ispat edelim!„

Daha korkuncu var: Tahtakılıç bağırıyor: "Hükûmet kanunlara aykırı hareket ettiği için yüce divana verilsin!„

Müthiş, duyanı da, okuyanı da tirtir titreten bir teklif. İnsan ihtiyarsız olarak bunun, bu lâfların arkasından bir şeylerin gelmesini, — ne bilelim — hükûmetin düşmesini bekliyor değil mi?

Hayır... Sürpriz, daha çok enteresandır: İvedelikle müzakere edilip şekere yapılan zam lâyihası kabul edildi!

Başa gelecekten habersizler

Jandarma — (çavuşa) sis dağıldı; bak gökte yıldızlar parlıyor. Başımın ağrısı da geçti!

"Dobout„ nun eseri

BİLETİ ALINANLAR

Paris bu ya! gezip tozdukça bir sürü tuhaflıklara şahit olurdum: Bir gece Fursy'nin kabaresine gitmiştim. Tiyatromsu mahal hıncahınç kalabalıktı. Biletimiz olduğu halde güç hal ilekoltuğumuza kavuşmuş. pek te rahat yerleşmiştim.

Riyaset koltukları ismini alan bu koltukları esasen Fursy icat etmiştir. Önümdeki yerde bir adam oturuyordu, yanındaki koltukta da bir palto ve üzerine bir şapka vardı.

Kapı önünde bilet arayanlar fazlalaştığı için arkadan arkadan öndeki boş yeri gören müstahdemler geldiler ve oturan adama "yalnız mısınız?" diye sordular. "Hayır paltomla ve şapkamla beraberim, onlarda burada duruyorlar, biletleri alınmıştır!" cevabını aldılar.

Soranlar ve duyanlargülüştüler, gülüştüler; gülüştük ama "Mösyö" hiç oralarda olmadı!! Bir daha geldiler, onun nezaket kapısını vurdular! Hele bunu hiç duymadı.

Hâlâ gözümün önünde dimdik bir adamdı o mösyö!!

S .M .S.

TESELLİ

Eski İngiliz başbakanı Çörçil'in refikasının el yazısı güçlükle okunur cinsindenmiş.

İkinci dünya harbinden evvel evlerine aldıkları bir hizmetçiye yol vermek icabetmiş. Çünkü kız hem tenbel, hem de gayet savrukmuş.

Tabiî kıza bonservis vermek ve hakikati olduğu gibi yazmak lâzım. Madam Çörçil kâğıt, kalem almış, yazmağa başlayınca, Çörçil kızı teselli etmiş:

— Merak etme kızım. Kimse okuyamaz!

BİR SUAL

Fransa ihtilâlinin büyük simalarından Robespiyer, bir toplantıda nutuk söylüyordu. Birisi mütemadiyen gürültü ediyor, sözünü kesiyordu. Arkasında duran arkadaşlarından biri, gürültü edenin bir baytar olduğunu söyleyince, Robespıyer doğrudan doğruya adama hitap etti:

— Aziz dostum, siz insanlar arasında ilk defa mı bulunuyorsunuz?

Bugünden, dünden

NOEL

Noël, lâtincede "doğulan yere ve zamana ait" mânaşındaki (natalis) kelimesinden türemedir. Kudüs civarında, Beytüllâhim adlı köyde dünyaya gelen Hazreti İsanın yıldönümü gecesine bu münasebetle bütün hıristiyanlarca kabul edilen yortuya denilmektedir.

Hıristiyanlığın ilk zamanlarında bu doğum âyinini bazıları Aralık ayına, bazıları da Nisana rastlatır; şenlikler yaparlarmış. Dördüncü Asırda Papa 1 inci Julius geceyi 25 Ocağa tesbit etmiş.

Orta çağda İsevîlerin en büyük yortusu sayılır, halk o geceyi gayet neş'e ile, eğlentiler, şarkılar, danslarla geçirirlermiş. Hâlâ devam edegelen an'ane, kiliselerdeki toplantılar, ağaç donatmak, réveillon) yani gece yemeği yemek o vakitten kalmadır.

Noel Babaya gelince; çocukları cübbeli, eli sopalı bir ihtiyar gûya avutmak için uydurulmuş bir efsanedir. Koca ak sakallı, uzun el ayak ortalıktan çekildikten sonra kimseye görünmeden gök yüzünden iner; uslu çocuklara oyuncaklar getirip ocak başına dizilen kunduralarına kor. Yaramazlık eden çocuklara da falakalık bir deste değnek bırakarak savuşurmuş.

Noel yaklaştımı eski Beyoğlu Caddeikebir mahaşerallah kesilirdi.

En başta gelen Bonmarşenin, Pazar Alman'ın mostraları tıklım tıklım; büyüklü, küçüklü yapma çamlar... Pahalılarının saksılarında Rehavî çalgısı bulunan, kurulunca çala çala dönenleri, çamların üzerlerinde sırçadan renk renk yeni dünyalar, mini mini mumlar, balmumundan ipek kanatlı melekler, zarif zarif ufacık oyuncaklar. Dalların etrafına telli pullu kordonlar dolanmış. Yandaki raflarda bu tefariklerin perakendeleri; boy boy Noel babalar, masaların üstünde çekmece çalgıların envaı; körüklüleri, pirinç silindirlileri. Hepsi bir arada çalmağa girişir; kimi (Gazi Osmmanpaşa) marşını,(Leblebici Horhor)u, (Şinanay)ı; kimi (Maskot)u, (Venedik Karnavalı) nı, (ornvil Çanları) nı tutturur; bir curcunadır gider, ne baş kalırdı ne beyin.

Hanım nineler, cici anneler nelerden geri kalırlardı ki? Onlar da peşine tazeleri katmış, seyirciler arasında. Fazla sofular süslü püslü çamları, kanatlı melâikeleri, kokoletalı sakallıları görünce;

— Bunlara bakması bile günah! Gözüme ilişecek diye tüylerim diken diken olurken hemen yüzümü başka tarafa çevirdim; siz de çevirin çocuklar. Hem de insanın akidesi sakatlanır; kelimeişahadet getirin, salâtü selâm çekin! öğütlerini verirlerdi.

Yalnız oyuncak mağazaları mı hıncahınç? Ötekiler de bin bir ayak. Akraba, ahbap çocuklarına yılbaşı hediyeleri tedarikine seğirtmiş müsyüler, madamlar çok. Mücevher, kumaş, tuhafiye, şapka, ayakkabı, şekerleme satan mağazalara dalıp dalıp alış verişteler.

Kırtasiyeci Löfler, Zeliç, Frühterman'ın mostralarında çiçekli, kuşlu, kelebekli, üzerleri bezikli kartpostallar; İsa'nın doğuşunu tasvir eden resimler, (diyarona)msı levhacıklar. Kitapçı Kayl'in Vays'ın, Depasta'nın, Hristodules'in camlarında lüks ciltli kitaplar: Jül Vern'in, Flamaryon'un, Stal'in fennî romanları; tâbi Hetzel'in Kolen'in Haşet'in seyahatedari neşrettikleri.

Tünel meydanının berisindeki (Stanter) adlı daracık dükkândan gramofon sesleri sokaklara taşar; fotografçı Febüs'ün sırasındaki pulu çarşısının arka kapısı köşesindeki Keller'den otomatik piyanocu Komendinger'den, Haçoların gümbürtülü nağmeleri ortalığı kaplardı.

Hristaki pasajının içinde yığınlarla sahici çamlar. Hep adalardan kesilmiş, oraya kadar getirilmiş...

O devirde Noel şenliğine girişmek, çam donatmak, Revyonlar yapmak, yılbaşı gecesi sabaha kadar keyif çatmak yalnız ecnebilere, paralı tatlı su frenklerine mahsustu. Türkler arasında aşırı alafranga meşrebliği ile tanınmış bir iki hatırlı kimseler bu âdeti gizli gizli yerine getirir, dedikodusu da kulaklara fıslanırdı.

Sermed Muhtar ALUS

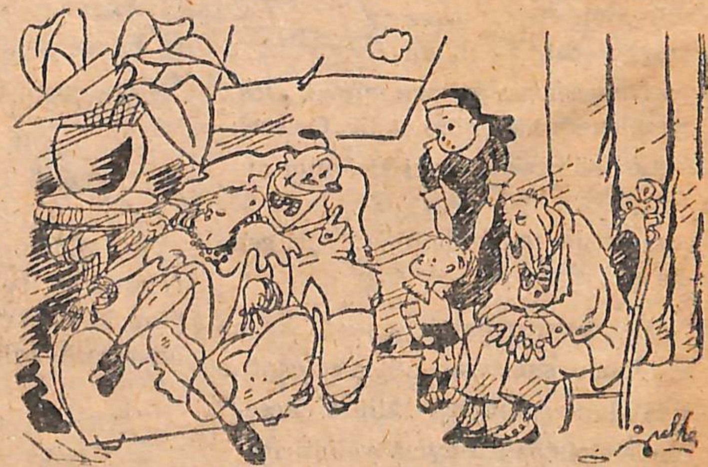
Kadın ve Tuvalet

★ Roma imparatoru Heliogabal, milâdın 218 nci senesi bir (kadınlar senatosu) teşkil etmişti. Bu meclis kadınların tezyinatı ve tuvaletlerile meşgul olurdu.

★ İngilterede 1700 senesinden son günlere kadar yürürlükte bulunmuş bir kanun mucibince herhangi bir kadın, hangi yaşta, ictimaî mevkide, meslekte, dul veya kız olup da bir erkeği izdivaca razı etmek için lavanta düzgün, kozmatik, yapma diş, takma saç, Ispanyol şalı, yüksek ökçe, yalancı kalça kullanırsa sihirbaz telâkki edilir ve o suretle ceza görürdü; bu vasıtalarla temin edilmiş nikâhlar da feshokunurdu.

★ Büyük bir Amerikan ticaret birliği hazırladığı raporda bu müesseselerde daktilo ve telefoncu olarak iş gören kadınların iş saatlerinde tuvaletlerini tazelemek için sarfettikleri saatlerin şirket hissedarlarına senede bir milyon dolarlık zarara sebep olduğunu bildirmiştir.

Milyon kelimesine alışan nesil

Ana — Bizim yavru pek zekidir. Şimdiden saymasını biliyor. (Çocuğa) say bakalım!
Çocuk — Bir milyon, iki milyon, üç milyon...

"Fransız karikatürü"

Minelbab İlelmihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

— Tefrika No. 3 —

(Akbaba) da çalışan gençlerden bir çoğunun mizah istidatları, Mütareke devrinde (AYDEDE) de neşvünema bulmuştur. Sonra (Akbaba) Refik Halid Beyin meşhur karikatürcüsü, Merkez kumandanı Emin Paşanın yaveri, işkenceci ve elyevm İtalyada firari Rıfkının karikatürlerini neşrediyor! Evvelâ bu hay huy onlar için küfranı nimettir. Maamafih eğer Refik Halid memlekete gelir de (AYDEDE) yağmasını dâva eder, müşterilerini istirdat eder diye muazzep iseler, kendilerine haber verelim ki, 150 kişilik listede dünkü mürşit ve bugünkü rakiplerinin ismi dahildir ve listenin mukadderatına tabidir.

Babıâli caddesi o kadar dolambaçlı değildir; hep birbirimizi tanırız. (Akbaba) sütunlarında alay, şaka, lâtife, hiciv hepsi iyi, fakat bize milliyetperverlik dersi! işte buna tahammül edemeyiz. (Akşam) her işte ancak kendi milletine hizmeti düşünür, Refik Halid Beyin hâtıralarını neşrederken dahi!!!

(Akşam)

Son yazının "150 lik listeye dahil olduğuma" dair fıkrası da –hemen hemen kat'iyyetle hükmetmekle beraber henüz bu derece sarih bir şekilde bildirilmediği için– hüznümü arttırmıştı. Bari, o haber, bir taraftan Hâtıratın çıkmasiyle avunurken kulağıma aksetseydi... Fransızların "bir felâket hiçbir zaman tek başına gelmez" sözü meğerse büyük hakikatlerden imiş.

Hattâ hususî mahiyette, aile hayatiyle alâkalı bir dert de yine tam bu sırada basıma gelmiş değil miydi? Fakat Fransız atasözü eksikti. Ben daha mühim bir hakikat keşfediyorum: Yalnız gelen felâkete dayanmak, çiftli veya üçüzlüsüne göğüs germekten zordur.

Bir dert diğer bir derdin tesirini azaltır dertler coğalınca herbiri ayrı ayrı kuvvetini kaybeder, kuvvetler birleşeceğine dağılır.

Belki de fizik kaidelerine uymıyan bu muadele ruhiyat bakımından vakıaya uygundu. Hangi birini düşünürsün? Baslarsın hepsini de az düşünmeğe! Aynı fikir üzerinde derinleşmeğe imkân yoktur ki... Çaresiz bir onu, bir bunu; bir az ondan, bir az bundan düsünmeğe... Hiçbiri "fikrisabit" halini almaz. Adeta bir nevi dert hovardası, zamparası olursun, büyük, öldürücü kedere yer kalmaz.

İnsanların harplerdeki felâketlere mukavemeti, galiba felâketlerin çeşitliliğindedir. Can korkusuna açlık ıstırabı, açlığa kömürsüzlük, kömürsüzlüğe de muhacirlik karışır. Faraza muharebede ölen amcana acıyayım derken, babanın şehit düştüğü haberi gelir. "Aman of!" demeğe vakit bulamazsınız, bir bomba ile evin başına çöktüğünü görürsün. Hulâsa tek derdin üzerine düşemediğin, birini unutmadan öbürüne çattığın, kendini dertlere taksim ettiğin için daha iyi dayanırsın.

Amerikan filmlerinde görmez miyiz? Tek yumrukla yere yuvarlanıp bayılan adamı bazı defa yine yumruklarla ayıltırlar.

Ben de o suretle ayıldım. Etrafıma baktım ki – kışa rağmen – günlük güneşlik... "Adam sen de, dedim, Hâtırat dursun da yazı ile biraz peysaj yapayım, Lübnan'ın tasvirleriyle oyalanayım. Allah kerim!"

Ne ise, yine bahsimize geleceğiz: Hâtıratımın tefrika edileceği haberi Ankarada fena tesir yapmış. Bunu (Tanin) de çıkan şu telgraf söylüyor:

O gün "Allah kerim" sözü bana elbette sayın "Cevdet Kerim"i hatırlatamazdı; zira bu zat henüz şöhreti şayiasına erişmemişti.

Vesika No. 4
REFİK HALİD'İN HATIRATI

Ankara, 14 Kânunusani — Refik Halid ve emsali haini vatanların neşriyatının Türk matbuatında sahai imkân bulması keyfiyeti bura gazetelerini olduğu kadar muhiti de asabileştirmiştir. Bugibilerin yazı yazmaları meselesi hakkında bazı mebuslar takrir vermeyi tasavvur etmektedirler.

Münür Müeyyet

یکی تفرقه‌مز

من الباب الی المحراب !

محرری : رفیق خالد

[illegible]

"AKŞAM" gazetesinin, Hâtıratı ikinci defa neşrinde kullandığı başlık

O bir şey mi? (Hâkimiyeti Milliye) nin sıra hücumları yanında miskü anber, Karakulak suyu...

Fakat tutup da aradan şu kadar yıl ve işin hızı geçti, meseleyi umumî efkâr – yeni tâbirle – daha objektif düşünüyor vesaire diyerek nefsime reva görülen hakaretleri, küfürleri, yüzde doksan dokuz üç çeyreği yersiz olan isnat ve iftiraları bu sütunlara geçirmeğe de hiç niyetim yok. Varsın o noktadan vesika kısmı eksik kalsın.

Maamafih birkaç nümune vermeden de olmaz. Meselâ, işte Celâl Nuri merhumun kaleminden çıktığı üslûbundan pek belli olan bir yazıda ve (İleri) gazetesinde şöyle cümleler vardı:

"Nev'i beşerin kerih ve şeni' enmuzeçlerinden biri vardır ki milletimizin yüzler karasıdır. Cenabı Hakkın kimbilir ne hikmete mebnî yarattığı bu sefil ve zelil mahlûkun ismi Refik Haliddir. İşte bu edepsizin ilâh..."

"Bundan alettakrip bir sene evvel (İleri) gazetesi resmen mahkûm edilmiyen Cenap Şahabettin ve Süleyman Nazifin makalelerini neşrettiği vakit (Akşam) refikimız tarizatını ayyuka çıkarmıştı. Aynı gazete ise bugün bir caninin Hâtıratını neşre başlıyor. Dünya kuruldu kurulalı öz milletine bu kadar ihanet eden bir yadigâr çıkmamıştır." Muharririni bilmesem kendi tasvirimden kendi tüylerim ürperecek!

Celâl Nuri ile eskidenberi aramız iyi değildi. Hattâ Birinci Cihan Harbinde türkçeciliğe müvazenesizcesine sırt çevirip meselâ bildik bileli, Osmanlı coğrafyasında bile adı (Karadağ) olan devletten bahsederken Arapçalaştırarak (Cebeli esved) diye başmakaleler yazmasına karşı Ziya Gökalp'ın (Yeni Mecmua) sında ismini kale almıyarak (Lisana Hürmet) başlıklı ve alaylı bir tenkitle mukabelede bulunmama pek içerlemişti. Merhum o sırada yine bir buhrana tutulmuştu ki meselâ "kulağa küpe" sözünü "âzâne küpe" ye, pahalı mânasına "tuzlu" yu "nemekâlûd"a, "taraftar" kelimesini "caniptar"a çevirerek acayip ve yeni tâbirler icad ediyordu. Bir bakıma sonradan bizim türkçesini yaptığımız işi büsbütün Arapçalaştırmak suretiyle tatbika koyulmuştu! Eh, lisanın gittikçe sadeleşmesini isteyen, buna da çalışmış olan bir muharrir ecnebi kaidelere uygun terkiplere bile sayfalarında yer vermiyen, "hükmü mev'ud"u bile "mev'ud hükm"e çeviren bir müessesede o gibi zerarlı tuhaflıkları hazmeder mi?. Meraka düşenler varsa "Lisana Hürmet" yazısını Külliyatımın 14 üncü cillinde bulabilirler.

Şimdi memlekette bulunmamamdan istifade ederek Celâl Nuri tırnak acısını – kama yarası imişçesine – çıkarıyordu. Öyle ya, ne mahkemeye başvurabilirdim, ne de karşısına dikilip hesap sormama imkân var. Pervasızca küfretmekte tamamiyle serbest!

Sonradan da hücum hususunda hiçbir fırsatı kaçırmamıştı. Halepteki (Doğru Yol) gazetesinde çıkan bir yazıma karşı yazdığı makalenin başlığı (Tarihî edepsiz ve sermedî namussuzlardan biri) idi. Hemen hemen hep bu kabîl kelimelerle dolu küfürnamesi – sahsıma çevrilmiş olmakla beraber – öyle acayip bir üslûpla ve bir değil, birkaç tahtası eksik akılla yazılmıştı ki öfkeleneceğime gülmekten kendimi alamamıstım. Güldüğümü görenler gercekten yüzsüzlüğüme hükmedebilirlerdi. Amma sinirleri bozulup gülmemek kabil miydi?

Gazetemde cevap veremedim. Zira hangi ölçü üzerinde yazacaktım? Ne hiddetlenmeğe gelirdi, ne "espri" kullanmağa... Derken bana da bir fırsat zuhur etti: Azası bulunduğu Büyük Millet Meclisinde bir gün bir mebus ayağa kalktı; biçare Celâl Nuriye ağzını açtı, gözünü yumdu. Benim hakkımda kullandığı bütün tâbirleri fazlasiyle, hem de yüzüne karşı saydı döktü. Tıss!! Hepsini sineye çekti. Celseden bahseden gazete – görüyorsunuz ki vesikaları zamanında toplayıp saklamısım – şimdi önümdedir; kendisinin sahsıma yönettiği küfürlü makalelerin yanında sırava girmis duruyor.

Celâl Nuri merhuma ancak bu hâdise üzerine gazetemde bir açık mektup yazdım. Hoş bir şeydi; öfkeli değildi, sadece alaylı idi. Birkaç cümlesini koymakta beis yok. Bir ölüye hürmetsizlik edecek değilim. Zaten kendisine o zaman bile kin beslememiştim. Bir çeyrek asır sonra mı hıncımı çıkaracağım? Altmış yaşına ayak basarken...

Açık mektubumun başlığı (İsbatı müddea) idi; şöyle başlıyordu:

«...

Size hitap için bir sıfat bulmak hususunda doğrusu, düşünmeğe hacet yok; beyen beyen, istediğini seç: son hafta gelen Türkiye Matbuatı Meclisi Mebusanın alkışlarına ve müteakiben tensip ve kabulüne ikktiran eden elkap listenizi tafsilâtiyle neşrettiler. Dünyada hiç bir adama müyesser olmayan bu mazhariyetten dolayı ne kadar iftihar etseniz yeri var! Biribirine şunu der, bunu der: dilin kemiği yok fehvasınca daha müthişlerini de söyliyebilir.

(Arkası Var)

Babıâli Yokuşunun tanınmış kitabevleri sahipleri

Amerika ile Rusya üyüşamıyorlar (Gazeteler)

— *Biraz bana ayak uydur da sağa dönelim !*
— *İmkânı yok ! Sen bana uy... Soldan ayrılamam !*

ŞEKER !. ŞEKER !.

KIRP ded

Aman, şeker fiatlarına dokunmıyalım !

Dokunursak artık iflâh olmayız; eler tutar yerimiz kalmaz.

Et pahalanabilir, ekmek bozulur, fasulye fırlar, herşey olabilir ve geçim zorluğu üzerinde hepsinin fena tesiri görülür. Lâkin şekerinki öyle değildir. Şekere zam, yerden göğe dizilen küplerin bir tanesini çekivermek kadar :

Seyreyle sen gümbürtüyü !

Dedirtecek bir kıyamete sebep olur.

Şeker fiatı artarsa fiatı artmıyacak tek nesne kalmıyacaktır. İçecek, yiyecek, giyilecek herşey... Hattâ daha başka şeyler de !

Bundan önceki kabine 7 Eylûl kararlarını çıkartarak elimizdeki bir lirayı 50 kuruşa düşürdü ve adını tarihimizdeki affedilmez hatâlar cetvelinin başına geçirdi.

—★—

7 Eylûl kararları dünya durdukça ve Türkiye tarihi okundukça gelecek nesillere :

— Aman Yarabbi ! Neler yapmışlar ! Ne yanlış düşünmüşler ! Devletin ve halkın başına ne işler açmışlar ! Sonra da nasıl olmuş da sıyrılıp kurtulmuşlar !

Dedirtecek bir vakadır. Harp başlangıcında şekerin kilosunu yek tahtada ve tek kalemde 5 liraya çıkarmak da 7 Eylûl kararlariyle atbaşı bir gidecek, aynı hatâlar cetveline girecek bir hesapsızlık değil miydi? Yalnız devlet arttırma ve eksiltmelerindeki zararımız milyonları aşmış ve bütçenin kabarıp kabına sığamaz hale gelmesi o yüzden olmuştur.

Geçim ise artık bir daha düzelemez kötü duruma bu karardan sonra düşmemiş miydi? Sulha rağmen henüz onun tesirinden kurtulmamışken 7 Eylûl kararla-

Kadrolarda tasarruf

Tekel Bakanlığı teşkilâtında ıslahat yapılacakmış. Kadrolarda tasarruf prensibi birinci plânda yer alıyormuş. Devlet ricalinin günde üç öğün tekrarladıkları nakarat: «Az memur ile çok randıman almak»

Şüphe yok ki iyi şey. Keşke yapılabilse! Fakat hiç aklım kesmiyor. Bugün, çok, pek çok memur ile az randıman dahi alınamazken bunun aksini nasıl becerebileceğiz?

Allah cümleye gecinden versin; ölen, emekliye ayrılan veya kendi isteğiyle çekilen memurların yerlerine yenileri alınmıyacakmış Güzel amma onların işlerini kim yapacak?

İnsanın vücudundaki çift uzuvlardan biri eksilirse onun kuvveti de öbürüne geçermiş. Cenabıhak muhafaza buyursun, meselâ insanın sol kolu sakatlanıverse, sağ kolunun kuvveti bir misli artarmış.

Ağaçları, asmaları da bu maksatla budarlar ya. Kesilen dalların kuvveti geride kalanlara gider, daha fazla meyva verir.

Devlet dairelerindeki kadro tasarrufunda da ayni tabiat kanunundan mı istifade edilecek acaba?

Âsiyabı Devlet :

Halk Partisi tam yirmi üç yıl tek başına tecrübelerle vakit geçirdi

Demokrat Parti kurulunca şiddetli bir muhalefet gürültüsü başladı, iki yıl da D. P. — C. H. P. çarpışmalariyle günümüzü gün ettik.

Bu sefer çekişmeler tavsar gibi oldu, her parti kendi başının derdine düştü. Her gün her iki partinin ileri gelenleri arasında dahilî ihtilâflardan bahsediliyor ve parti elemanları mütemadiyen ihtilâf şayialarını tekzip etmekle ömür geçiriyorlar.

Yeni doğmakta olan 3 numaralı adsız parti bile daha şimdiden doğum sancıları arasında ayni kaygıya düştü Her gün gazetelerde, kurucuların makaleleri, beyanatları çıkıyor. «Sayialar asılsızdır. Aramızda hiç bir ihtilâf yoktur.»

Âsiyâbı devlet işte bu rüzgârlarla dönüyor. Hoş, rüzgâr olmasa da döner ya!

Halkın sıhhati :

Maliye Bakanı, gazetecilerle yaptığı konuşmada rakı fiyatlarının arttırılmasına temas ederek bunun bütçe mülâhazasiyle yapılmadığını, halkın sıhhatini korumak için rakının kilosuna bir lira zam edildiğini söylemiş.

Bir müddet evvel yine gazetelerde çıkan bir istatistikte, halkın sıhhatini korumak için devletin harcadığı para hesap ediliyor ve hatıramda yanılmıyorsam, adam başına günde otuz para isabet ettiği bildiriliyordu.

Maliye Bakanının son beyanatından memnuniyetle öğreniyoruz ki hükûmet, bu sefer halkın sıhhatine daha fazla ehemmiyet vermiş, eskisine nisbetle kıymetini kat kat yükseltmiş,

Yalnız, arada ufak bir fark var: Evvelce otuz para hükûmetin kasasından çıkıyordu; bu sefer bir lira halkın kesesinden çıkıp devlet hazinesine giriyor.

Fakat gaye halkın sıhhatini korumak değil mi? Maksat hâsıl olsun da para nereden çıkarsa çıksın!

Şaşacak ne var ?

Piyasada çok geniş mikyasta bir durgunluk, işsizlik, parasızlık hüküm sürüyormuş. Büyük firmaların ellerinde külliyetli miktarda ihracat malı varmış, fakat bunların maliyet fiyatları yüksek olduğu için dış piyasalarda alıcı bulunamıyormuş, iflâs tehlikeleri baş gösteriyormuş.

İthal mallarındaki fiyat yüksekliği de bunların iç piyasada satışını ağırlaştırıyormuş, piyasa tereddüt, endişe içinde imiş.

Gündelik gazeteler bunları, olağanüstü hâdiselermiş gibi anlatıyorlar.

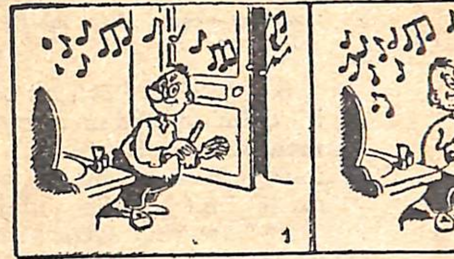
Şaşacak ne var bunda? 7 Eylûl kararlarını çıkaran Evliyayi umûr o zaman bize dememişler miydi ki:

«— Bekleyiniz, bu kararların neticelerini göreceksiniz.»

«Bekliyen derviş, murada ermiş» derler. Gerci bu işlerde murada erenler beklemeden eriyorlar. Fakat biz inat ediyoruz, bekliyoruz ve kararların neticelerini görüyoruz işte.

İnat da bir murattır!

Cemal Refik

Modern

Et ofisi kuruluyormuş..

— Toprak ofisi buğdayı arpa yaptı; bakalım bunlar eti neye çevirecekler!

Belediy

— Dem süte su cak!

NOTLAR:

Bir Doçente Verilen İş

Yabancılarca evlenenler devlet memuru olamazlarmış. Bu yüzden de Ankara üniversitesindeki bir doçent işinden çıkarılmış. Buraya kadar güzel. Amma sonra ne olmuş biliyor musunuz? Millî Eğitim Bakanlığı bu doçente iş vermek istemiş. Bu iş de bir ilk mektep mezununa verilmesi gereken bir işmiş. Doçent bu işi reddetmiş. Ötekiler susmuşlar. Onlar sustuktan sonra bize dilimizi tutmak düşer. Karıştırmıyacağız o tarafları. Yalnız, üzerinde durmak istediğimiz başka bir nokta var. Bu doçent, devlet memuriyetinden bir yabancı ile evlendi diye çıkarılmıştı. Kocasından ayrılmadığı halde nasıl oluyor da yeniden bir devlet memuriyetine tâyin ediliyor? Millî Eğitim Bakanlığı, bu işlerde, üniversite kadar hassas davranmıyor mu yoksa?

Kültür seviyesi

Bir doçentin bir ilk mektep mezununun yapacağı işe tâyin edildiğini medenî bir Avrupalı duysa ne der acaba? Her halde hayran olur, değil mi? Kültür seviyemizin pek yüksek olduğuna, ilim adamlarımızın memlekete sığamıyacak kadar bollaştığına hükmeder değil mi? Biz de gerçekten o yoldayız. Bu gidişle, yakın zamanda, profesörlerimizin tünel kapısında turnikecilik ettiklerini görüp öğüneceğiz.

Risale-i Nusrat Efendi

—Eski tıb ve tedavi—

Verem illetinin ilâcı !

Bir miktar tecrübemiz sebkat eden sulardan tahrir edelim. Evvelâ bu sudur ki verem illetinin iptidalarında ve hezali muvattan ârız olan kimesnelere ve şiddeti mehafetten hayızdan münkati olan kadınlara emrazı cildiyyeye ve kılleti nevmden şikâyet edenlere seriüttesir âbı hayata bedel bir sudur, gâyet mektûm olan esrardan idi. Lâkin fakir gâyet ifsa eyledim, terkibi budur : Altı kıyye sığır südü bir tencereye koyup bir kabuğu soyulmuş incir ağacı çubuğu ile karıştırılarak ol kadar sabreyle ki süt galeyana başlayıp taşmak istedikte indirip üzerine bir iki limon sıkıp terkedeler. Bu eczaları "baldırı kara" beş dirhem "benefşe" beş dirhem "kuşkonmaz kökü" beş dirhem "raziyane" kökünün kabuğu, on dirhem "hindibâ tohumu" üç dirhem "lisanı sur" (anasına babasına pay veren) çiçeği üç dirhem "eftemon" on dirhem "ravend" üç dirhem. Bu eczaları hurdalayıp sütün icine koyup bir gece inbikte terkettikten sonra lâtif ateşle taktir edeler ve ravihasını zabtiçün inbikin etrafını ve mukabele vaslını hamur ve çerçeve kâğıdı ile muhkem seddedeler. Bu sertakadan üç dört kıyye su hâsıl olur. Ağzını muhkem bağlayıp aksam ve sabah üçer fincan kadar istimal edip Mevlâvı Mütealin bu suda olan esrarını müşahede edeler ve teshil etmede naziri yoktur

23 Mayıs

Bahar Festivali

0 kişilik Mehter'i de içine alan zengin programın

Tulumbacılar yarışı

...ların heyecan... yaşatacaktır

NIN
kleri

yle – şekere zam hatâsına rahet okutturacak – iktısadî bir ghrana daldık. Hem gırtlağımıza adar daldık.

—★—

Bu iki kararladır ki sırtımız iki iklüm oldu.

Şimdi, düşürülmüş şeker fiatlana velev elli kuruşluk bir zam rarı çıkarsa belkemiğimizin bir iha bükülmesi imkânı da yoktur. ra belkemiğimiz kırlımış olaktır!

Hatırlatalım: Hükûmet şekere m yapınca ancak zehir zenbek sözlerle karşılanacak, herkes a "ne Şamın şekeri, ne Saka'nın züi!" diyecektir.

Aman şekere dokunmıyalım! Şer netameli bir gıda maddesidir. eşle oynamamalı, şekere dokunamalıdır. Şeker fiatı uyuyan yındır, kuyruğuna basmamalı! Şeker, pusuya yatmış bir düşmandır, üzerine varmamalı. Şekere zam, şekeri şapa çevirmektir.

"Şap olur mu şeker?" diye bir meşhur söz vardır. Olur. Fiatına zam yapınca!

Hükûmet tarafından neşredilen tebliğlerde "fiatlara zam yapılmıyacak" denildikten sonra kısa bir müddet geçmeden muhakkak zam göreceği anlaşılan bir madde de şekerdir!

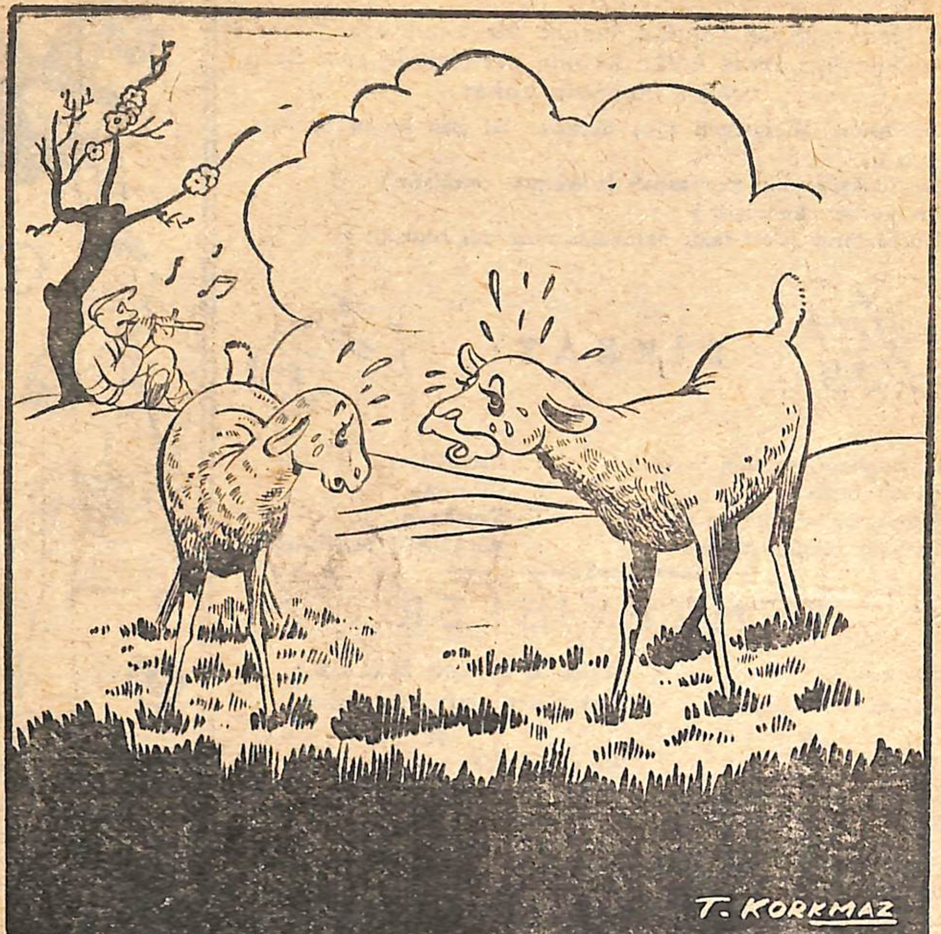
Allah rızası için, veremlilere merhameten olsun, şekere zam yapmıyalım.

Şekere zam yapacak kabine, kendisini tarh ve tenzil etse daha iyi yapar!

KİRPİ

NOT: — Geçen nüshamızdaki KİRPİ fıkrasında ikinci sütunun 10 uncu satırında "bir" kelimesi yanlışlıkla "bu" olarak yazılmıştır. Mânayı bozduğu için tashih ederiz.

Demokrat Parti Başkanı karşılandığı sırada kurbanlar kesilmiştir.
(Gazeteler)

— Hakkını halâl et kardeşim! O, bu taraflara geliyor

...zik — *«Travaso»dan*

İzmirden Haber:

Teşekkürün böylesi

Demokrkat Parti sadece millet vekilini ihrac etmekle kalmıyor. Bu tasfiye, neşriyat büroları da dahildir. Meâ, burada partinin kökleşmesine makaleri ile olduğu kadar konferansları ve ir faaliyeti ile yardım etmiş olan, İzrin «Demokrat» gazetesi Baş muharri Burhan Belge, geçenlerde idareden r mektup almış, bunun ne demek oldunu pek tabiî anladınız, kendisine eşekkür» ediliyor.

Burhan Belge'nin yakında İstanbula reket edeceği söyleniyor. Herhalde oda, talihini, şimdilik üçüncü defa olak, üçüncü partide deneyecektir.

Merhaba!

Halikarnas Balıksının dalgınlığı ve her stladığı kimseyi senladığı malûmdur. Bi k hikâyelerini toplan son eseri «Merha, Akdeniz»i henüz omuş bir genç, geenlerde kendisini kahvede görmüş ve stada büyük bir hayranlıkla bakmağa aşlamış. O da bir tanıdık zannederek, eşhur edasiyle:

— Merhaba, delikanlı!

Demiş. Genç, memnun, arkadaşına döyek:

— Hayret, demiş, kitabını daha dün tirdim. Karii olduğumu nasıl da tanıdı?

AKLIMDA KALANLAR

Paşazadeler

Şeyhülislâm Mehmet Cemaleddin Efendi henüz Meşihat Mektuçusu iken, Fatihte Deve Hanındaki konağında otururdu. Kızı Operatör Cemil Beyle (Paşa) evlenmiş, evden çıkmıştı. Büyük oğlu Kemalettin Molla Bey evlenmek üzere idi. Üçüncü evlâdı Ahmet Muhtar Bey çocuktu. Fakat her çocuk gibi değil, başka gûna bir çocuktu. Meselâ saçlarını kestirmemekte ısrar eder, filosoflar benim gibidir derdi. Uzun saçın uzun akla ve akıllığa delâlet ettiğnii nasılsa duymuş, inanmıştı. Pederi bu hale ve bu kıyafete muterizdi amma valde müsamahakâr idi. Halbuki mektebe de devam etmek çağı gelmişti. Upuzun saçlı bir çocuk bâhusus eba'enced sarıklı bir ailenin necli necîbi, emsalsiz bir şekilde mektebe gönderilemezdi. Şu halde: Mektupçu Efendi Hazretleri bir gün kızdı emretti. Bir makas getirtti, mahdum beyi yakalattı. Şırak şırak saçları kesti. Ağlamalara, feryat ve figana ehemmiyet vermedi. Hem o kadar ehemmiyet vermedi ki oğlunun başına bir de sarık sardı. Fakat bu sarık yalnız Muhtarın değil, koca evin basına geçti. Çocuk tepiniyordu - "İstemem de istemem!" Ağlıya dursun... Ramazan gelmişti. Cemaleddin Efendi dostlarından olan Feraşeti Şerife vekili Efendinin iftarına gitti. Yanında Muhtar da vardı. Mahdum Beyefendi, yâni Muhtar Molla Beyefendi sözleriyle, tavırlariyle, zekâsiyle hane sahibinin hoşuna gitti ve çocukla âdeta büyük adamla konuşur gibi konuştu. Birkaç gün sonra İkinci Abdülhamidin huzurunda iken tesadüfen Muhtardan da bahsetti. Padişah bu ya, bu çocuğu göreyim, demişti. Gördü ve onunla dikkatli konuştu, eğlendi. Hem ona "sen ne istersin? Ne seversin? gibi bir sual sordu. Çocuğa öğretmişlerdi, boyuna dua ediyordu. "Oğlum bunları sana öğretmişler. Sen ne istiyorsan bana onu söyle" emrini verdi. Muhtar da bu ya: "Efendim babama emrediniz, bana sarık giydirmesin, başıma sarmasın!" diye ağladı. Kendi gibi minnacık bir rütbe kopardı ve artık sivil oldu. Onu evine getirdikleri zaman babasına karşı aldığı tavrın gayet sempatik olduğunu ve hareketinin babasını bile hayretlere düşürdüğünü söylerler. Ben Muhtar Beyi Nümune-i Terakki mektebinde tanıdım. Rütbeli talebedendi. Ve bizden hayli üstün sınıfta idi. Çok geçmedi, pederi Şeyhülislâm oldu. Yine çok geçmedi, Muhtar Beyimiz de Âmedî hülefalığına tayin edildi. Mektebi bıraktı. Mektebi bitirmeden memur olan (Paşazadeler) in pişdarı azamet vakarı olan müşarünileyh fakat pederiyle beraber oturduğu Şeyhülislâm konağında hususî dersler alıyordu. Bunu da söyliyeceğim, ona bu ziyade yakısmıştı. Ve gitgide asliyei ricali saltanatı seniyeden olan Ahmet Muhtar Bey, inadiyle; fikri takibe fartı irtibatiyle medarı kelâmı olan "şoz' şoz!" lariyle; sabahlara kadar konusmalaryile; misafirlerini uykusuzluktan bayıltıncaya kadar didismeleriyle elbette adamakıllı bir basıbozuk ve müsârün - bilbenan olmustu. Cenabı Hak rahmet eylesin: Önümüzdeki Ramazan, vefatının beşinci senesi olacaktır.

Semih Mümtaz S.

(İktibas hakkı mahfuzdur)

DÜŞMEYE DAİR

Meyveler ballandıkça düşer
Yapraklar kuruyunca
Yavrukuş uçmayı şaşırınca düşer
Yıldızlar da düşer
İnsanlar da düşer...

ORHON M. ARIBURNU

GİDEN GİDENE!..

Hangi bir güzeli sevdimse candan
Gönlümü incitti, bıraktı gitti;
Sanki kadın değil havada uçan
Pervanesiz birer uçaktı, gitti.

Sarışını sevdim beni aldattı;
Seviyor göründü bir pula sattı;
Bire binbir yalan ekledi, kattı;
Sormayın halimi, ne yaktı gitti.

Esmerini sevdim yaşı on yedi
Hırıltı gürültü başımı yedi;
Senelerce sürdü dedi, demedi:
Ben bir kılıbık, o kazaktı gitti.

Bir civelek bldum pek çıtır pıtır;
Ne avuca sığar, ne ele gelir;
Ayağında sade eksikti zincir;
Mutlak Bakırköyden kaçaktı, gitti.

Bir tane dul buldum insaf edeni;
Anası, danası, gelen gideni,
Soyulmuş soğana çevirdi beni;
Gece, gündüz işi tuzaktı, gitti.

Dedim artık uslusunu bulayım;
Yoruldum, biraz da rahat olayım;
Bulmasına buldum, kadermiş bayım,
O da benden beter salaktı, gitti!.

Hüseyin RİFAT

...çülüğü eline ...kmış ...ndan sonra ...lediye kata-

Şeker darlığı üzerine
— Zaten 7 Eylülden sonra ağzımızın tadı mı kalmıştı!

Demokratların yarınki mitingi
— Ben de gideceğim amma seçimde Halk Partisinin yaptığı gibi şeker, pirinç, basma dağıtmıyacaklarmış!

SİNEMADA

Milyon sarfiyle yapılan büyük bir sinemada, film başlamadan evvel halka sinema perdesinde yazı ile verilen bir garip izahat

(Sinemamız Müdüriyeti (10) öksüzün iki gün karnını doyurmuştur.)
(Beş ökksüze bir gün sabah kahvaltısı vermiştir.)
(İki kurban kesmiştir.)
(Kurbanların etleri fakir akrabalarımıza dağıtılmıştır.)

DİKKAT:

Sinemamızın temelini kazıyan	:	Zencefilyan
Plânını yapan	:	Biberyan
Betonarme hesaplarını yapan	:	Topikyan
Kumunu çakılını taşıyan	:	ARABACI MEHMED

BENZEYİŞLER

Edison :
Elektriği bulan adam

Elektrik Şirketi Müdürü :
Elektrikten ziyan eden adam.

★

Danton :
Başını giyotine teslim eden adam.

Recep Peker :
Operasyondan kurtulan adam.

★

Donkişot :
Yel değirmenlerine hücum eden adam.

Kenan Öner :
Demirden leblebi adam.

★

Güzel Amerikan filmi,
Vatan Kurtaran Arslan.

Şark Sinemasında yerli film :
Garip bir Kel Oğlan.

★

Kristof Kolomp :
Amerikayı keşfeden adam.

Tetkik Heyeti Reisi :
Amerikada kaybolan adam.

1 — Lodos; 2 — Poyraz; 3 — Bâdisabâ; 4 — Meltem; 5 — Karayel; 6 — Kasırga; 7 — Kurander.

AĞABABA ANLATIYOR

Allahın adaleti

Vaktile âbid ve zahid bir derviş dağ başına çekilmiş, namaz ve niyaz ile vakit geçirirmiş. Bir gün önündeki dere başına bir süvari inmiş, yıkanmış, fakat içinde altın dolu kemerini otlar arasında unutup gitmiş... Arkasından gelen başka bir atlı, ayni yerde, su içmek için durmuş, kemeri bulmuş, sevinerek beline takmış ve yoluna devam etmiş.. Aradan bir müddet geçmiş, oduncunun biri eşeğini kakarak gelmiş, dere kenarında dinlenirken kemeri unutan süvari pür telâş dönmüş, aranmış, taranmış, paralar yok.. Oduncudan şüphe etmiş; biçare köylü inkâr eder, haberi olmadığını yeminlerle anlatmağa çalışırmış. Kim dinler? Süvari kılıcını çekmiş; bir darbede oduncunun kafasını uçurmuş!

Vak'aları uzaktan seyreden derviş, bu haksızlığa karşı isyan etmiş, «Allahım, demiş. adaletin bu mudur? Bir adama kemerini unutturur, bir başkasına buldurur ve diğer bir kabahatsizin boynunu vurdurursun?»

Derhal hâtiften bir nida gelmiş:

— Ya kulum, sen aklının ermediği işlere karışma, bilmediğin meselelere itiraz etme. Kemeri kaybeden süvarinin babası vaktile o kemeri bulan adamın babasından altın dolu bir kemer aşırmıştı. İşte çalınan parayı oğluna iade ettim. Başı kesilen köylüye gelince yirmi sene evvel ayni süvarinin babasını gizlice katletmişti. Ona da cezasını verdirdim!

Bu sözleri işiten derviş hemen secdeye kapanmış ve bir daha hikmeti ilâhiyye itiraz etmemeğe ahdü peyman eylemiş...

Biz de öyle yapalım. itirazı bırakıp sadece seyrü temaşa edelim!

İngilizce Karpuz

— Amerikadan yeni dönmüşlerdi. Sordular:

— Demek mükemmel ingilizce öğrendiniz ha!

— A, tabiî değil mi. Bir kaç ay içersinde su gibi konuşmağa başladım.

— Peki karpuza ne diyorlar orada?

Adam bir ân düşündü. sonra cevap verdi:

— Vallahi ben oradayken henüz kar-

Nikâh Dairelerinde

Sevim Hanımın Nikâhı

III

Kumral kız ile Şevket Bey sık sık göz göze gelirlerken Sevim Hanım da kızın yanındaki delikanlıya arada bir göz kaydırıyor ve her defasında bakışları karşılaşıyor. Macid Bey cidden sempatik bir delikanlı. Tipinde, hareketleridne alâka uyandırıcı hususiyetler var. Bakışları cazip, tebessümü davetkâr; tavrı. edâsı zarif.

Sevim Hanım kısa bir tereddüt devresi geçiriyor, Macid Beyle Şevket arasında bir mukayese yapıyor ve neticede Şevketin sevgisi galip geliyor. Ne de olsa ilk göz ağrısı...

Şevketin koluna girip köşeye çekiyor, çıkışıyor :

— Kumral kız ile pek alâkadar oluyorsun.

— Teessüf ederim, Sevimciğim! Böyle bir şeyi benden nasıl umarsın?

— Demindenberi gözlerini o taraftan ayırmıyorsun, o da sana bakıyor.

— Yanılıyorsun, Sevim. Kalbimin ilk ve son kadını, gönlümün ilk ve son sevgisi sensin. Belki dalgınlıkla o tarafa bakmışımdır, fakat emin ol ki kumral kızın farkında bile değilim.

★

(N...) Hanımla (H...) Beyin neşelerine pâyan yok. Biricik kızları Sevimin nişan hazırlıkları tamamlandı, o gün kendi evlerinde merasim yapılacak. Davetli grupları salonu doldurmağa başlıyorlar. Genç kızların gıpta dolu bakışları Sevimin üzerinden ayrılmıyor.

Şevketin yakın arkadaşlarından bir delikanlı getirdiği buketi takdim ediyor. Sevim Hanım, sarı, kırmızı güllerden yapılmış demeti lona geçtikten sonra Sevim Hanım hiddet kıvılcımları saçılan gözlerle Şevkete işaret ediyor, beraberce bir odaya giriyorlar.

— Senin bu arkadaşın Galatasaraylı mı, Şevket?

Sevglisinin halindeki değişiklikten şaşıran Şevket telâş ve hayretle :

— Evet, diyor. Galatasaraylıdır. Fakat sana ne oldu? Neden rengin soldu?.

— Benim rengimi bırak da sualime cevap ver. Sen de Galatasaraylı mısın?.

— Futbol oynamam amma Galatasaray Lisesinde iki sene okumuştum, o zamandanberi Kulüpte kayıtlıyım.

Sevim Hanımın yüzü hiddetten pençe pençe kızarıyor, dudakları titriyor, elindeki sarı - kırmızı gül demetini parmaklarının arasında didikledikten sonra yere çarpıyor ve haykırıyor :

— Olamaz. Seninle kat'iyyen evlenemem. Ben Fenerliyim, evleneceğim erkek de Fenerli olmalıdır.

Şevketin ağız açmasına meydan vermeden odadan fırlıyor, annesini çağırıyor :

— Nişandan vazgeçtim. Şevket Galatasaraylı imiş. Fenerli olmıyan bir erkekle evlenemem ben.

— Aman, öyle şey olur mu, kızım? Bir sürü para harcadık, hazırlık yaptık, misafirleri davet ettik. Böyle bir zamanda nişandan vazgeçilir mi? Durup dururken fenerleri, şamdanları nereden çıkardın Evlendikten sonra geceleyin sokakta fenerle dolaşacak değilsiniz ya. Şevket Bey saraylı ise daha ne istersin? Öp de başına

halinden belli zaten çocuğun. Fener de ne oluyormuş? Bugünün eyyamında fenerle sokağa çıkan erkek var mı ki, a kızım?.

Sevim Hanım ateş püskürüyor :

— Üzerime varma, anne! Fenerli olmıyan erkekle dünyalarda evlenmem. Şevketle nişanlanmıyorum. Babama söyle; misafirleri dağıtsın, Şevketi de defetsin.

(N...) Hanımın iki gözü iki çeşme. Fakat bu halini misafirlere göstermek istemiyor. Kendi odasına çekiliyor, hizmetçi ile haber gönderip kocasını çağırtıyor. (H...) Bey merak içinde koşuyor :

— Ne oldu, Hanım? Niçin ağlıyorsun?.

— Sen benim ağlamamı bırak da Sevimin çaresine bak.

Sevimin çaresi de ne imiş .

— Ne bileyim ben Doktor mu çağıracaksın, baytar mı getireceksin, ne yapacaksan yap, kızı kurtar.

— Beni çatır çatır çatlatmasana! Sevimin nesi varmış, söylesene!

(N...) Hanım sürekli bir hıçkırık krizinden sonra boğuk sesle anlatıyor :

— Daha ne olacak, ayol? Başımıza gelenleri biliyor musnu? Kız elden gidiyor. İyi saatte olsunlara karıştı galiba. "Nişandan vazgeçtim. Şevket Saraylı imiş. Onunla evlenmiyeceğim. Bir eli fenerli, bir eli şamadnlı erkek isterim" diye ter ter tepiniyor. Odasına git de yavrucağın halini gör. Ettiklerimizin cezasını çekiyoruz. Namazı, niyazı bırakıp da işretlere. calgılara dalanın sonu budur işte!

(H...) Bey telâşla çıkraken (N..) Hanım ellerini açıyor; "Allahım, muhafaza buyur! Yavrucağım senin birliğine emanet. Yarabbi" feryadiyle hıçkıra hıçkıra karyolaya kapanıyor.

Sevim Hanım kat'î kararını babasına anlatıyor. (H...) Bey işin içyüzünü daha kolaylıkla anlıyor. Biricik kızının arzusuna nasıl itiraz edebilir?! Ellerini uğuşturarak salona gidiyor. davetlilere kısa bir nutuk irad ediyor :

"— Sevgili ahbaplarımız;

Ce. Re.

(Devam edecek)

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Sinema yıldızları serisi : No. 3

Carmen MIRANDA

(Bu karikatür serisi milletlerarası şöh-

Minelbab İlelmihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

— Tefrika No. 67 —

İşgal orduları baş kumandanının tebliği — Enteresan bir mektup — Mehmet Emin Beyin merkezlere tamimi — Kürt Mustafa Paşa harekete geçiyor — Mehmet Emin Beyi mahkeme huzuruna bir mücrim gibi çıkarmayan tahkikat — P. T. T. lilerin memnuniyeti.

Sefaret avlusuna girdiğimiz zaman bir iki memur karşımıza çıktı ve bizi binanın arkasında, bahçe içinde genişçe bir barakaya soktu. Gece olmuştu. İçerisi iğne atsan yere düşmiyecek kadar kalabalık, dolu, taşkındı. Beni bir korku istilâ etti. Yedi sene evvel Sinoba nefyedildiğimiz geceyi, vapurdaki hali düşündüm. Zaten etrafımdakilerin çoğu menfa arkadaşımdı; yüreğime bir sıkıntıdır yapıştı, iç odaya girdim. Sabri, Zeynelâbidin efendilerle Rıza Tevfik Bey, Sadık Bey, Kara Sait Paşa hep orada idiler. Bir tercüman masanın başına geçmiş gelenlerin ismini bir deftere kayıt ve kayıt etmeden evvel de Sadık Beyden tezkiye ediyordu. Hattâ daha garibi benim de ismim yazılırken biçare lider, bir lûtf-u mahsusta bulunur gibi atıldı:

— Yazınız, muvafıktır! Demesin mi?

Allah Allah... Vaziyet dayanılır gibi değildi. Nerede yemek yiyecek, nerede yatacak, bu halk arasında kaç gün, kaç ay beraber yaşıyacaktım? Sakin odam, temiz yatağım gözümün önüne geldi; gözlerimin dolup boşanmasına ramak kaldı... Biraz bahçeye çıktım; ıslak bir gece, hattâ haylı da serin... Mevsimin ilk serin gecesi... Bir sigara yaktım; yaprakları yarı dökülmüş yaş ağaçlar altında dolaştım, dolaştım; fakat bir türlü sükûnet bulamıyordum. Karnım dehşetli acıkmıştı. Barakaya döndüm. Dışarıda düvel-i mutelife mümessillerinin otomobilleri sıralanmıştı; yukarıda mühim kararlar ittihaz edileceği söyleniyor, hürriyetimizin temini ümitlerinden bahsolunuyordu.

●

Bir aralık baraka odalarının içinde bir fısıltı duyuldu, telâş göründü. Baktım, kapıdan uzun boylu, kibar tavırlı, sade giyinmiş bir ecnebi kadını girdi. Bu, sefirin zevcesi idi. Selâmladık. Hazuruna hitaben beş, on nazik cümle sarf ve tercüman da bunu bize nekletti: "Keder etmeyiniz, diyordu, bunlar siyasî safhalardır, sizin hukukunuzu ve hayatınızı muhafaza, bize bir vazifedir. Zira İngiliz hükûmeti politika mültecilerini âzamî surette himaye ile maruf ve mükelleftir. Bu milletimizin ananesidir. Bizim misafirimizsiniz."

Lady Rumbold çıktıktan sonra ikinci tercüman şu tebliğde bulundu:

— İşgal orduları baş kumandanı general Harington hazuruna selâm ediyor. Vaziyet tavazzuh edinceye kadar onun misafiri olarak bir mahall-i mahsusta ikamet edeceksiniz. İstirahatiniz temin olunacaktır.

Bu nazik ve mültefit sözler ve hareketler beni hiç de memnun etmiyordu. Kendimi kampa sevkedilecek bir harp esiri addediyordum, için için eriyordum. Acaba nerede yatıp kalkacaktık? Bu merak da biraz sonra halledildi: Taş kışlaya gönderilecektik. Ah, bu tarihî binalar... Kaderimde Bekir ağayı görüp tanıdıktan sonra meğerse Taş kışla ile de teşerrüf etmek varmış! Bunu ötede okuyacaksınız.

●

P.T.T. idaresine mensup ve imzası mahfuz maruf bir zattan aldığımız mektubu - hâtıratın bu idare ile alâkalı kısmının eksik kalmaması için - dercetmeyi münasip gördük. Mektup sahibine teşekkür eyleriz.

Muhterem üstad Refik Halid Beyefendiye,

İlkönce, Minelbab ilelmihrab başlşğı altında Aydede gazetesile geçen Mayıstanberi yayınlanmakta olan enteresan hâtıralarınızı zevkle okumakta olduğumu arzetmek işterim. Bilhassa Mütareke devresindeki hâdiseleri tahrir san'atindeki müsellem olan tam dekoru ile canlandırmak için meharet ve kudretinize hayran olmamak elden gelmiyor. Tahlil buyurdğunuz çeşitli hâdiseler arasında P.T.T. idaresini alâkadar edenlerin daha ziyade dikkat nazarımı çekmekte olduğunu da burada kaydetmeden geçemiyeceğim. Çünkü bu idarenin en yüksek mevkiini işgal buyurduğunuz o tarihlerde ben de orada vazife görmekte idim.

P.T.T. idaresine karşı, daha ziyade bu idarenin fedakâr, çalışkan ve fazilet sahibi mensupları hakkında beslediğiniz sevginin elân devam ettiğini muhtelif yazılarıdır. Mezkûr idarenin eski bir mensubu ve P.T.T. mesleğinin fahrî müdafii ve daimî gönüllüsü sıfatile Mütareke devresinde bu idarede şahidi olduğum bir hâdiseyi zatı âlinize hatırlatmayı arzu ediyorum.

●

Malûmunuz olduğu üzere, Mondros mütarekesini müteakıp İtilâf devletleri orduları muhtelif istikametlerden topraklarımıza girmek suretiyle yurdumuzu yer yer işgale başlamışlardı. Bu işgal sıralarında P. T. T. merkezlerindeki muhaberata ve mevcut evraka da vazıyed edileceği düşünülerek devlet muhabere evrakının düşman eline geçmesini önlemek maksadile Mehmet Emin Bey tarafından bütün merkezlere makam adına telgrafla tebligat yapılarak mevcut resmî evrakın, telgraf kopya ve asıllarının kâmilen imhası lüzumu bildirilmişti.

●

Her nasılsa, bu telgrafın bir sureti İstanbulda Kürt Mustafa Paşa reisliğinde kurulan bir askerî mahkemenin eline geçmişti. Mahkeme, bilhassa tehcir ve taktil işlerile meşgul olmakta ve müsebbiplerinin meydana çıkarılması için var kuvvetile uğraşmakta idi. Bu telgrafın tehcir ve taktil işlerine ait vesaikın imhası maksadile merkezlere gönderilmiş olması zihabına kapılan askerî mahkeme derhal tahkikata tevessül etmiş ve mezkûr telgraf zatınıza gönderilmişti.

●

Mehmed Emin Bey makamınıza davet olunarak bu baptaki malûmatına müracaat olunduğu sıralarda bu muhterem zatın kötü bir niyete kurbanı gitmesi ihtimalini düşünerek çok üzülmüştük. Halbuki, kendisinden aldığınız kanaat verici izahat ile meselenin mahiyeti anlaşılmış ve ortada telgraf idaresine veya bu tamimi gönderen zata atfü isnat edilecek her hangi bir kabahat veya cürüm mevcut olmadığı neticesine varılmıştı.

●

Bu suretle Mehmed Emin Beyi mahkeme huzuruna bir mücrim gibi çıkmak zilletinden ve alnına bir kara damga vurulmak fecaatinden kurtarmıştınız. Zemin ve zamanın kötü niyetlerle iftira ve ihtirasın kolaylıkla filiz vermesine çok müsait bulunmasına rağmen, o buhranlı devrede dürüst insanları korumak hususunda gösterdiğiniz medenî cesaret doğrusu ben başta olmak üzere, bütün meslekdaşları sevindirmiş ve zatınıza karşı hepimizde şükran hisleri uyandırmıştı.

●

— 12 —

Taşkışladaki İngiliz Mihmanperverliğinden yakamı nasıl kurtardım?

Demek Taşkışlaya sevkedilecektik, tahtı muhafazaya alınacaktık, hürriyetimiz selbolunacak, bir kamp hayatı sürecektik. Bu, berbat bir vaziyetti. Bir aralık çıkıp gitmeyi, başka bir halâs çaresi bulmayı düşündüm: Fakat bundan evvel karnımı doyurmak lâzımdı. Yanıma iki arkadaş aldım, kemali cesaretle kapıdan çıktım ve sefarethanenin tam karşısındaki yarı lokanta, yarı meyhane bir muhtelit aşçı dükkânına girdim.

●

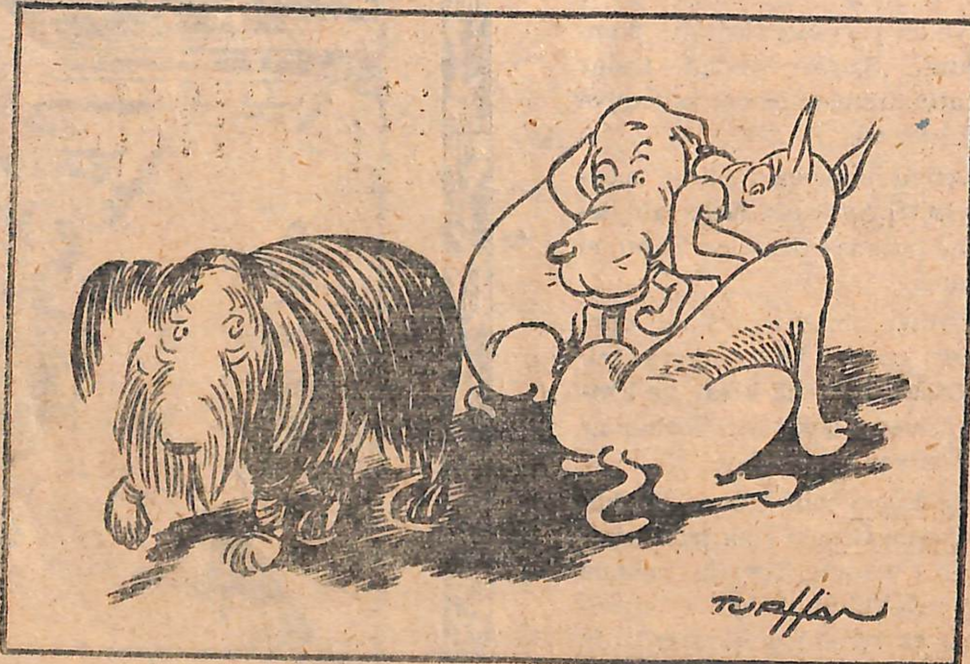
Nefis yemekleri vardı; evvelâ rakı içtik, sonra taze balıktan, kanlı bir biftekten, fırında makarnadan mürekkep bir taam ettik. Sisam şarabı iştahımızı arttırdı ve keyfimizi yerine getirdi.

Ahbaplarımdan birisi sefarethaneye döndü, ben, diğerile beraber izbe sokaklardan misafir bulunduğum arkadaşımın evine geldim.

●

Bir saat kadar oturup dertleştik. Telefonla aileyi teskin ettim. Sonra müşavere neticesinde tekrar sefarethaneye dönmekliğimiz karargir oldu; döndük.

(Devamı var)

— Pek müteessir görünüyor, neden acaba?
— Duymadınmı? Lüks eşyadır diye kürkten vergi almağa başlayacaklar!

— C. H. P. liler gazeteleri olmadığından şikâyet ediyorlarmış..

— Tuhaf, gazeteleri olsa bu sefer de okuyucuları olmadığından şikâyet ederler!

GÜLMEMEK KABİL Mİ ?

Balzac, karanlık odasında uyurken bir gürültü duyar, gözlerini açar. Pencereden içeri süzülen ay ışığıyla bir gölgenin odada dolaşmakta olduğunu görür. Anlar ki: hırsız girmiş. Hiç sesini çıkarmaz Hırsız az sonra bir çekmeyi görür, kapağını açar, karıştırmağa başlar.

Balzac kendini tutamaz, yüksek sesle gülmeğe başlar. Vaziyetin güçlüğüne rağmen hırsız âdeta hiddetlenerek sorar:

— Ne gülüyorsunuz?

Balzac sükûnetle cevap verir:

— Nasıl gülmiyeyim? Benim güpe gündüz aydınlıkta bir metelik dahi bulamadığım çekmecede siz gece yarısı karanlıkta para arıyorsunuz!

İsviçreye Mektup

Bu hafta sana Şehir tiyatrosunda gördüklerimi yazmak sevdasına düştüm. İlk önce (Vogue) mecmuasından fırlamış gibi Hayriye Toprak, hâlâ güzel ve zarif Belkis Ratip, Nevin Akkaya falan varmış ama, ben ilk geceye yetişemedim. Şekerim salı günleri, mübarek saat 19 da başlıyor. Bir türlü ayarlayıp (figür) kaldıramıyorum. Bu ne tâbir diye şaşacaksın. Kusura bakma (nam-ı diğer parmaksız Salih'in (triposu) nun tesiri. Ha! ne diyordum ben piyese ikinci gece gittim.

İstanbulun her sahada en şirin ve en pervasız (kritiği) prenses Mevhibeye (fümuarda) rastgeldim. Saçları istediği kadar beyazlaşsın, o harikulâde gözleri ve tatlı nükteleri ile her zaman ve her mecliste aranılan bir kadın olarak kalacak.

Ankaralılardan Refik Ahmet Sevengil ile mukayeseli ve medhiyesi bol (kritikler) yazan mülâyim Lütfi Ay vardı. Ankaralı dedim de aklıma geldi. Fehamet ile Orhan burada evlendiler. Tanırsın canım iki hukukçu, pardon biri kemancı.

Sahnede Nezihe Becerikli kadife giydiği için biraz şişman durmasına rağmen kızıl saçları ve pırıl pırıl gençliği ile o kadar güzeldiki görmeni isterdim. Samiye Hun, sahnenin ebedî kibar ve kraliçe edalı kadını son giydiği elbise müstesna, çok şıktı.. Yalnız ne için halâ omuz (vatka) larını feda edemiyor anlamadım.

Piyesten aklımda bir şey kalmadı desem caiz. Mümin bir kumarbaz, şahadet parmağı ile zar attığı için Cenabı Hak parmağını almış. O da (nam diğer parmaksız Salih) kalmış. Yine de imanını bozmamış. Ama ne yazık ki. Sonunda müellifi bu mümin ve civanmerd külhanbeyini avize altında intihar ettirerek imansız gönderdi. Müellif biraz daha cesaret edebilseydi, esere bir beşinci perde ilâve eder ve topumuza bir de cenaze namazı kıldırtabilirdi.

Fitne - Fucur

KAVUN ÇEKİRDEĞİM

Gözlüğünün camını kırıyım
Gözünü görmek istiyorum

Giydiğin esvabı yırtıyım
"Sen„ i görmek istiyorum

İçtiğin sular kurusun
Susuzluğunu görmek istiyorum.

Ellerini ayaklarını kesiyim
Yanımda kalmanı istiyorum

Öleceksen çabuk öl
Kavun çekirdeğim
Seni sevmek istiyorum.

Orhan ARIBURNU

TEŞRİFAT

Fransa'da saray teşrifatı bazan çok sıkı ve karışıktı. Bu teşrifata genç kraliçe Marie-Antoinette çok güç tahammül ederdi.

Kraliçe, sarayda yüksek rütbeli kadınların arasında giyinirdi. Âdet en yüksek büyük prenses eldivenlerini çıkartarak kraliçenin gömleğini geçirirdi.

Bir kış günü kraliçe giyinmeğe hazır. Dam donör eldivenlerini çıkartarak gömleği eline alır, tam kraliçeye giydireceği sırada kapıya hafifce vurulur. Orleans düşesi içeri girer. Daha büyük mevkide olduğundan derhal eldivenlerini çıkartıp gömleği kraliçeye uzatır. Bu sefer içeri Provans kontesi girer. Yine dururlar, gömleği onun vermesi lâzım.

Bütün bu geçen zamanda kraliçe kollarını göğsüne kavuşturmuş titreyerek bekler, zira o zamanlar ısıtma teşkilâtı olmadığından, sarayın koca daireleri buz gibidir, kraliçe sabırsızlığını pek belli etmemek için gülümsüyorsa da, bir kaç kere: (çekilir şey değil!) falan filân gibi şeyler söyler.

Bu vaziyeti gören Provans kontesi, eldivenlerini çıkartmadan kraliçenin gömleğini giydirir.

Fakat bu hareket saray teşrifatına aykırı olduğundan dedikoduyu mucib olur.

Garibimsi Bilgiler

★ **Takma ayaklı inek** — Bir ineğin ön ayağı, diz kapaktan aşağıda, her nasılsa kesilmiş. Bu ineğe, tahtadan bir bacak takılmış, hayvancağız gezip duruyormuş.

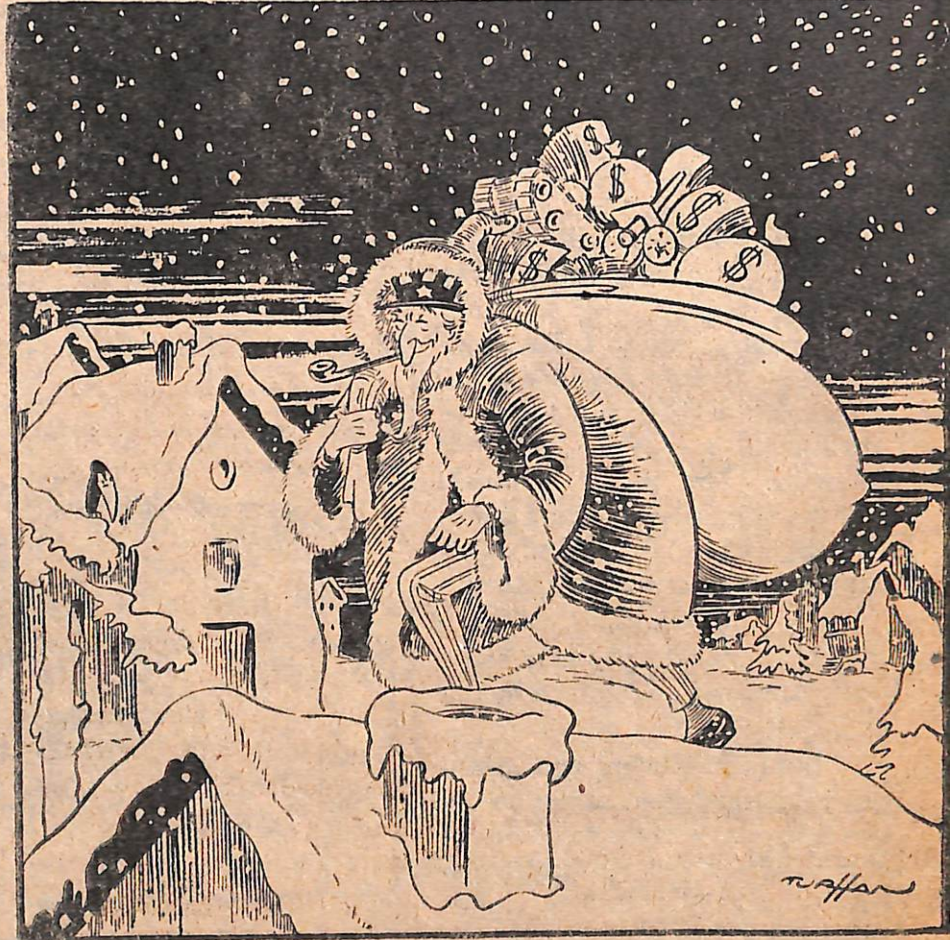
★ **İsanın doğduğu yıl** — Hazret İsa Hristiyanlık devrinin İlk yılında doğmamıştır. Bu devrin başlamasından dört sene evvel doğmuştur. Bir XVI .cı asır vakanüvisinin hesabındaki bir yanlışlık, (İsa birinci yılda doğmuştur.) şeklindeki umumî ve yanlış bir anlayışın mutebe[r] kalmasına âmil olmuştur.

★ **Bir bakışta iki Okyanus** — İrazu dağı tepesinden, ikisini de hem Pasifik, hem de Atlântik denizini görmek kabildir.

★ **En kısa bir mesafe** — Düz bir hattır diye biliriz. Halbuki meşhur tayyareci Lindberg, buna hayır, diyor. Bunu New-Yorktan Parise uçtuğu zaman söylemiştir. Çünkü kendisi, bu iki şehir arasında arzın sathına müvazi bir uçuş yaptığını ifade etmişti. Yani onun en kısa uçuş yolu bir dairenin muhiti üzerinde olmuştu.

★ **Pusla hakkında** — Pusla ibresi Şimal kutbunu göstermez. Miknatisî kutup hakikî şimal kutbunun 1500 mil Cenubunda ve takriben 97 derece Garbî tulündedir.

★ **Sirke nehri** — Kolombiyada Puracé faal yanardağı civarındadır. Bu nehir, gerçi, Ecuator yakınında memleketin Cenup kısmından çıkar ve 680 mil Şimale Magdelena'ya akan Cauca nehrinin bir koludur. Nehrin yüksek hamızıyeti, kısmen yanardağa yakın bulunmasına atfediliyor. Binde (17) Sülfirik asit, binde (9) Hidro klorik asit ihtiva etmektedir.

Bu yıl Amerikan yardımı arttırılacak.
1949 un Noel Babası!

KİRPİNİN dedikleri

"Ört ki Ölem" Amma Örteceği Varsa!

Gazetelerden öğreniyoruz ki — doğru olmamasını dileriz — bundan sonra devlet ve belediye hastahaneleri paralı olacakmış; daha doğrusu ameliyat, laboratuvar ve pansuman masrafları halktan alınacakmış.

Bu kararı hangi makam nasıl bir salâhiyete dayanarak verdi? Bakanlar Kurulunun bile böyle bi karar almaktan çekinmesi lâzım gelirdi. Karar pek mühimdir, yoksul halkın hayat ve sıhhatile alâkalıdır; hattâ ölümünü intaç edecek derecede tehlikelidir. Binaenaleyh Millet Meclisince incelenmesi behemahal lüzumludur.

Müstakil, muvafık, muhalif mebuslar! dikkatinizi çekmenize müsaade buyurunuz. İşte hükûmetten soruyu, hattâ gensoru denilen istizahı icap ettiren bir mesele!

Milletvekili sıfatını taşıyan insan hangi partiden ve ne kanaatte olursa olsun bu işi hükûmetten sormak, önlenmesi için de elinden geleni yapmak zorundadır. (Sağlık ve Sosyal yardım) ismini taşıyan bir bakanlıktan — Vatandaşların çoğu geçim zorluğu içinde kıvranır, ilâç parasını bulamaz, bulmak için sırtındakini satarken — beklenen bu mudur?

(Sosyal Yardım):

Güzel ve modern isimler almak marifet değil. O isimlerin icabını yerine getirmek hüner!

Ameliyat, laboratuvar, pansıman ve saire masrafı? Yıkım! Kararın mânası şudur: — Buyurun cenaze namazına!

Ümit ederiz ki Millet Meclisinin müdahalesi imdada yetişir, bu korkunç daveti yarıda boğar. Yoksa artık yoksul hastalar için "Örtki ölem!" demekten başka söz kalmaz.

O da örtecek nesne bulmak şartile. Belki de bir kısmı sadece "Ölem!,, diyecek....

KİRPİ

Arkadaşımız Semih Mümtazın **(Hayal Olmuş Hakikatler)** adlı kitabı Beyoğlu Tünel meydanındaki Tünel Kitabevi ile Saray Kitabevinde dahi satılmaktadır.

Bir dokun...

Sussak Daha İyi Olur!

Bir kaç gün evvel sabah gazetelerinde şöyle bir havadis okudum:

"İstanbulun fethinin 500 üncü yıl dönümü hazırlıklarını ikmal için Millî Eğitim Bakanının başkanlığında, bakanlıklar arası bir komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Komisyon yakında çalışmalarına başlıyacaktır."

İstanbulun fethinin yıl dönümü ile bakanlıkların, yani hükûmetin bu kadar ilgilenmesine hayret ettim doğrusu! Yirmi beş yıldanberi vekillerimiz, bakanlarımız, bakımsız İstanbula en ufak bir alâka ile dahi bakmadılar. Onların nazarında İstanbul, bir müze salonuna serilmiş, üzerinde yer yer harabeler, lâtif tabiat manzaraları görülen büyük bir Acem halısından farksızdır. Sık sık gelirler, yabancı bir seyyah edasile nakışlara kuş bakışı göz atarak kadife tüylerin üstünde rahat rahat dolaşırlar ve eskidikçe kıymeti artan halıyı kendileri de lütfen çiğneyip değerini bir kat daha arttırmışçasına bir gururla çekilip giderler.

İstanbul harapmış, İstanbul bakıma muhtaçmış, İstanbul belediyesi parasızmış; hükûmet erkânı bunları kat'iyen umursamazlar.

Evet gazetede okuduğum havadis beni cidden hayretler içinde bıraktı. 500 üncü fetih yıl dönümü hazırlıklarını tamamlamak için bir komisyon kuruluyormuş. Şaşılacak şey! Demek ki, 500 üncü yıl dönümünü kutlamak üzere daha evvel bir hazırlık faaliyeti başlamış da **şimdi o hazırlığı ikmal edeceklermiş?**

Gerçi senelerce evvel böyle bir **tasarı ele almıştı amma B. Recep Peker Kabiesi bu teşebbüsü akamete uğrattı. Bay** Recep Peker iş başında bulunduğu müddetçe sık sık söylediği şata**fatlı nutukları da İstanbulun beş** yüzüncü fetih yıl dönümüne de müteaddit defalar temas etmiş, yaldızlı vaitlerle süslenen programı gönüllerimize **çelmişti. Bir müddet böylece kendimizi avuttuk.**

Fakat günün, daha doğrusu gecenin birinde semavî bir âfet şiddetile tepemize inen mahut "7 Eylûl kararları" milletin yelkenlerini suya indirdiği gibi İstanbulun beş yüzüncü fetih yıl dönümü programını da şuya düşürdü.

Saka hükûmetinin bu işi yeniden ele olmağa yeltendiğini kabul edelim, fakat bu kadar acele neye? Cumhuriyetin yirmi beşinci yıl dönümünde kutlama hazırlıklarına bayramdan bir hafta evvel başladık ve yedi gün içinde tamamlayıverdik. Halbuki İstanbulun fetih yıl dönümüne daha beş sene var. O zamana kadar neler olur, neler!

Diyeceksiniz ki, "Cumhuriyetin 25 inci yıl dönümü hazırlıkları dar zamana sıkıştırıldığı için aceleye geldi, İstanbul iyi süslenemedi."

Bu mütalâada ben de sizinle beraberim, aziz dostlar! gel gelelim, Fetih bayramı hazırlıklarına beş yıldan evvel başlanıp da ne yapılacak? Harap âbideler, diz boyu çamura gömülmüş kaldırımsız sokaklar, minarelerin bellerine dolanmış sönük kandilden kuşaklar; kurşunları sökülmüş, duvar yarıklarından ağaç fidanları fışkırmış camiler, medreseler, türbeler; yangın arsalarını kaplamış gece kondu kulübecikleri; mahzen deliklerinden, ağaç kovuklarından duyulan çocuk çığlıkları ve öte yanda göklere gölge salan susuz apartımanlar; Beyoğlu caddesinin iki tarafında bir kadit çenesinin dişleri gibi sırıtan beyaz boyalı tahta direkler, hırıltılı hoparlörleri kekemeleştiren heyecanlı nutuklar...

Fethin beş yüzüncü yıl dönümünde Fatih'in ruhunun karşısına şu sünepe kılıkla çıkacak değil miyiz?

Hiç çıkmasak, sussak daha iyi olur!

Cemal Refik

Yahudiler Kızıldenize iniyorlar. (Gazeteler)

— Duydun mu? Kahireye, Türklerin Nizipte kırılıp geçirildiğini gösteren bir âbide dikiyorlarmış.

— Bir kaç sene sonar da Filistinde yahudilerin kırıp geçirdiğini gösteren bir âbide dikildiğini duyarsak, hç şaşmayalım!

Ah Şu Filmcilik!

Amerikadan gelen haberlere göre sinema şirketleri yeni filmlerde tadilât yapmağa karar vermişler: Yeni modaya ve yeni temayüle uyarak bundan böyle filmlerdeki cinayet sahnelerinde tabanca ve bıçak kaldırılacak, yerine gırtlağını sıkarak öldürme şekli ikame olunacaktır!

Meşhur prodüktör Alfred Hitchcok şu izahatı veriyor:

— Seyirciler silâhla işlenen cinayetlerden zevk ve heyecan duymamağa başladı. Eskiden tabancalar ve kamalar çekildikçe heyecana uğrarlardı. Bugün silâh ve ezhir onları hissiz bırakıyor. Boğarak öldürme ise, dikkat ettik, pek tesirli oluyor.

Ve ilâve ediyor:

— Zaten boğma suretile öldürme daha fotojeniktir. Gırtlağı sıkılırken ızdıraplar içinde uzun müddet kıvranan bir insanı seyretmek nerede? "pat,, diye bir tabanca kurşunile yahut böğrüne sokulan bıçkala öleni seyir nerede? Arada dağlar kadar fark var!

Zifaf Gecesinde

— **Üzülme anneciğim, ben idare etmesini bilirim.**

"Le Rire,, den

Kadınlar

Eski Fransız baş vekili Heryo bir tirende seyahat ediyordu. Karşısında oturan hiç tanımadığı bir adamla havadan sudan bahsetmeğe başladılar. Bir aralık adam, söz gelişi kadınların erkeklerden daha ziyade acıya, sızıya tahammül ettiklerini söyler. Heryo sorar:.

— Siz doktor musunuz?

— Hayır kunduracıyım da!

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

30—XXXVII

— 31 —

Hamiyet hanım biraz duradladıktan sonra:

— Şey, yavrucuğum, dedi. Bunlar henüz bir aile haline gelmemişler, fakat mes'ut bir yuva kurmağa hazırlandıkları besbelli.

— Hazırlıklarının görünüşü hoşa gidecek bir şeye benzemiyor.

— Neden hoşuna gitmedi, hanım kızım? Şu mes'ut çiftin nesini beğenmedin?

— Bilmem.. Siz beğeniyor musunuz şunların halini?

— Elbette beğeniyorum. Hallerinde ne varmış?

Bira bardaklarını alıp birini Firdese uzattı:

— Biz lâkırdıya dalıyoruz, biralarımız bardakta dura dura tadı bozuluyor. Şunları bitirelim de sonra konuşalım.

Bardakları son yudumuna kadar boşalttılar. Hamiyet hanım çatalın ucile aldığı kaşar peyniri parçasını Firdesin ağzına uzattı:

— Hadi bakalım şeker yavrum, biz de şu sevdalılar gibi birbirimize ikram edelim. Aslında sana ikram edecek ben değilim amma şimdilik idarei maslahat için bu iş bana düşüyor. İnşallah pek yakında seni de şunlar gibi mes'ut göreceğim, koltuklarım kabaracak.

— Ne münasebet? Allah göstermesin. Onlara benzemektense..

Hamiyet hanım mânalı bir göz işareti yaptı:

— Şimdilik böyle düşünmekte haklısın, Firdesçiğim. Her zaman söylediğim gibi, senin henüz dünyadan haberin yok. Kenar mahallelerde kara cahillerin arasında yetiştiğin için hayatın, saadetin ne olduğunu bilmiyorsun. Bir aile yuvasının mes'ut olabilmesi için kadınla erkeğin yalnız sevişmeleri kâfi değildir. Sevgiye aldanma sakın. Onlar gelip geçici heveslerdir. İnsan en çok sevdiği şeyden bile günün birinde bıkar, gönlünü yeni yeni heveslere kaptırır. İşte senin eski kocan olacak serseri de...

Firdes şiddetle itiraz etti:

— Yoook, rica ederim Sabri için böyle şeyler söylemeyiniz.

— Dur kızım, sinirlenme. Ben fena bir şey söylemiyorum, onun sana karşı sevgisi olmadığını ispat etmek istiyorum.

— Hayır, hayır... Bunu söyliyemezsiniz. Sabri beni çok sever.

— Bak, işte bu sözlerin de gösteriyor ki, sevgi işlerinde çok toysun, yavrucuğum. Evet, oğlan ilk zamanlarda seni sevmiş amma bu sevgisi, demin söylediğim gibi, gelip geçici bir hevesten başka bir şey değilmiş. Hevesini aldıktan sonra sevgisi geçmiş, senden soğumuş.

— Kat'iyyen olamaz. Sabri benden ne diye soğuyacakmış? Bunları nereden biliyorsunuz?

Bu esnada Şevki Bey mahcup bir tavırla geldi:

— Affedersiniz, sizi yalnız bıraktım. Midye tavasını iyi yapması için aşçıya emir verirken gazinoya bir arkadaşım geldi. Şimdi kendisi öbür tarafta oturuyor. Aramızda mühim bir ticaret meselesi vardır. Müsaade ederseniz ben biraz onunla görüşeyim. Siz bir taraftan yemeğinizi yeyiniz, balıklar soğumasın. Midye de hazırlanıyor.

Şevki Bey gittikten biraz sonra garson midye tavasını ve dolu bira dublelerini masaya bıraktı, izahat verdi:

— Pardon efendim, Sevki Beyin bir arkadası gelmis. Obir tarafta ne zaman bitiriyor onun ilen konusmak, çapuk, çapuk gelecek burada.

Firdes yine dalmıştı. Denize bakıyor, arada bir alnını, gözlerini oğuştururarak göğüs geçiriyordu. Hamiyet hanım onu bir müddet kendi haline bıraktıktan sonra yavaşça elini omuzuna koyup kulağına eğildi:

— Deniz havasının tesirini görüyorsun ya, Firdesçiğim; âsabın düzeldi, vücudun rahatladı. Hadi bakalım, Midye tavasını soğutmıyalım. Pek severim bunu. *Ce. Re.*

(Devamı var)

Bunları Biliyor musunuz?

1 — Kurşun kalemde kurşun yoktur. Sadece kömürün bir cinsi olan grafit vardır.

2 — Corck namiyle mâruf bacaklarda mantar yoktur. Bu isim, bu bacakları icadeden doktorun mantar mânasına gelen isminden nâşidir.

3 — Alman gümüşü, gümüş ihtiva etmez. Yalnız bakır, nikel, ve çinko halitasıdır.

4 — Kahve böğürtleni bir böğürtlen değil, bir tohumdur.

5 — Pirinç kâğıdında pirinç yoktur. Bu isimdeki kâğıt odun hamurundan veya odun ziftinden yapılır.

6 — Glâse eldivende keçi derisi yoktur. Bu eldivenler koyun derisinden yapılır.

7 — Soda suyunda soda yoktur. Karbonik asid gazı ile muamele edilmiş sudur.

8 — Pana şapkaları Panamada yapılmaz. Ecuator'da imâl edilir.

9 — Hudson körfezi bir körfez değildir. Bir iç denizdir.

10 — Deve kılı fırçasında deve kılı yoktur. Bu fırçalar sincap kıllarından yapılır.

11 — Fransız fasulëysi Fransadan gelmiyor. Hidistanda yetişir.

13 — Balina bir balık değildir. Memeli hayvandır. Sıcak kanlı mahlûkattandır. Yavrusunu emzirir.

14 — Arı kuşu isimli kuş kaantlariyle vızıldar.

15 — Sözüm ona, dört asli unsur diye bilinen ateş, su, hava, ve toprak birer unsur değil, birer mürekkep maddedir.

30 Yaşında Gibi

75, 80, 85 lik, üç yaşlı adam dereden tepeden, mazıden halden konuştuktan sora sıra ölüm bahsine gelir. Birbirlerine hangi şekilde ölmek istediklerini sorarlar.

75 yaşındaki:

— Ben, der sektei kalpten farkında olmadan ölmek isterim.

80 yaşındaki!

— Evet haklısınız ama, der ölmeden evvel faydalı bir ış görmek lazım, onun için ben tayyare ile Moskovanın üstüne bir bomba atıp, kendim de bu bombanın patlamasiyle ölmek isterdim.

İçlerinde en yaşlısı ayni zamanda da en dinçı olan 85 lik şöyle der:

— Bu sizinkiler olmayacak şeyler değil, benimkisi biraz daha güç; ben kıskanç bir koçanın kurşunıyle ölmek isterdim!...

ROMA VE NERON

Roma yanarken Neron keman çalmamıştır. Bir kere keman icad edilmemişti. Neron başka çalgı da çalmış değildir. Çünkü yangın zuhurunda 50 mil uzaktaki Antium'da kendi köşkünde bulunuyordu. Şehir külleninceye kadar Romaya dönmemişti.

DOKTORLAR

Voltaire hastalanmıştı. Bir doktor çağırdılar. Kendisini uzun uzun muayene eden doktor, reçete yazdı:

— Verdiğim şuruptan, dedi. Yemeklerden sonra bir yemek kaşığı alırsınız.

Reçeteyi yaptırdılar. Öğle olmuştu. Voltaire yemeğini yedi.. İlâçtan bir kaşık aldı, istikrahla yüzünü buruşturdu:

— Şu doktorlar, pek garip insanlar dedi. Tanımadıkları kimselere tanımadıkları ilâçları verirler!

Geveze kadının kocası

— **Yalnız nikâh günü bir defa "Evet" diyebildim. Ondan sonra bana bir kelime lâf söylemek imkânını vermedi !**

"Fransız karikatürü"

SIR VEREN LEKE

"Donald Stone" den tercüme

— IV —

Robbinsten ayrılmak istemediği de anlaşılıyordu. Kadının nasıl bir mahlûk, cemiyetin başına bir belâ ve dünyaya zarardan başka hiç bir şey vermek kudretinde olmadığına da kanaat getirdim, birdenbire aklıma öldürmek geldi; açık bir çekmede gördüğüm bıçağı kalbine sapladım. Eğer şu Robbins denilen adam benden sonra odaya girmemiş olsaydı, kimse katil diye yakalanmazdı. Bu Robbins kimdir? Belki on kere ölümü hak etmiş bir insan. Benim hayatım neden onunkinden daha kıymetsiz olsun?

Price başını salladı:

— Sir Oliver, bu filosofları uzun uzadıya düşündürecek bir meseledir. Benim vazifem kanuna hizmet etmek ve bir adamın işlemediği cinayet yüzünden mahkûm olmasının önüne geçmektir.

İki adam da susmuştu, odada hiç ses yokken birdenbire köşeden bitinen fakat o sırada hiç beklenmeyen bir ses ikisini de şaşırttı, birbirlerinin yüzüne hayretle baktılar.

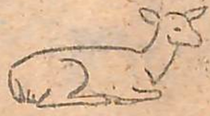
Radyodan spikerin sesi, meteoroloji haberlerini veriyordu. İkisi de alışkanlıkla dinlediler, Sir Oliver kapatmak için ayağa kalkarken:

— Kapatmayı, unutmuşlar, dedi.

Fakat düğmeyi çevirmek için daha radyonun yanına gelmeden spiker tekrar başladı:

— En son havadisler:

"Wondsworth hapishanesinde yatmakta olan ve Nora Masterin katili olmak suçuyla itham edilen Billy Robbins, bir alkolizm krizi neticesinde hastahanede ölmüştür."

Sir Oliver birden durdu, düşmemek için arkasındaki kütüphaneye dayandı. Price de bir otomat gibi hızla ayağa kalktı. İkisi de vak'anın içine birden yabancı biri karışmış gibi radyoya bakıyorlardı. Spiker bir saniye durduktan sonra başka haberlere geçti. Sir Oliver düğmeyi çevirdi, oda yine eski sessizliğini buldu. Sonra Price'e dönerek titrek bir sesle:

— Bu, dedi, vaziyete belki bir yenilik verir.

Price konuşmak için ağzını açtı, tekrar kapattı; bu sefer dışarıdan bir takım neşeli sesler, kahkahalar geliyordu. Kitap odasının kapısı teşrifatsızca açıldı, odaya zarif giyinmiş soluk benizli bir genç adamla gayet güzel bir genç kız gülüşerek girdiler. Price'i görünce durdular..

Genç adam:

— Affedersiniz baba, sizi yalnız zannediyorduk...

Genç kız da:

— Vaktinden bir saat evvel geldik, Fred bana koloni hatıralarını gösterecek.

Sir Oliver gülümsedi.

— Sizi dostlarımdan Mösyö Price'le tanıştırayım. Oğlum, nişanlısı Lady Georgia Fenton.

Genç adam:

— Sizi fazla rahatsız etmedik ya? dedi.

Sir Oliver onların odadan çıkması için tatlı bir el işareti yaptı, ve:

— Saat 8 de yemek yiyeceğimizi sakın unutmayın! dedi.

Onlar çıktıktan sonra, iki adam yeniden odanın sessizliği içinde kaldılar, ancak dışarı çıkanların ayak sesleri uzaklaştıktan sonra, Price Sir Oliver'in gözlerinde okuduğu suale cevap verdi:

— Sir Oliver, beni kurtulmıya uğraşmıyacağım bir çıkmaza soktunuz.

Ve gülerek ilâve etti:

— Robbins'i senelerdenberi tanırım, fakat hiçbir zaman bu derece yapılacak hareketi zamanında yapabileceğini ondan ummazdım!

Sir Oliver:

— Eğer doğru anlayabildimse,

Diye mırıldandı..

Price notlarının bulunduğu karneyi ateşe atarak:

— Hiç bir zaman on beş günlük çalışma neticesi elde ettiğim malûmatı bu derece memnuniyetle yoketmemiştim,

Dedi...

Son

Tercüme eden: Fatma KARAY

KİLOSU

İkinci dünya harbinin meşhur simalarından mareşal Göring'i bir doktor muayene ediyordu. Sordu:

— En fazla kaç kiloya kadar çıktınız?

— 98...

— En az?

Göring, gülerek cevap verdi:

— Beş buçuk. Annem öyle söyler!

ANLAŞILAN DAVA..

Meşhur doktor Lishtenberg'in pek hoşuna giden ve arkadaşlarına sık sık anlattığı bir fıkra:

Kendisine hiç tanımadığı bir hasta gelir. Adamı muayene ederek: Berbad. Tavsiyelere başlar:

— Evvelâ içkiyi, sigarayı bırakın. Gece eğlencelerine veda edin. Akşamları en geç saat sekizde yatağa girin ve...

Hasta adam. Doktorun sözünü keser:

— Kâfi kâfi! der. Benden evvel karımla görüşmüş olduğunuz anlaşılıyor!

Hayvanat bahçesinde

Kadın — (kocasına) görüyorsunya, bana Deve kuşu tüylü şapka pek yakışacak!

"L'İllustré" den

Sarılık Mutlaka Geçmeli

Doktor kapıyı açarak seslendi:

— Sıra kiminse gelsin!..

Sıra ufak tefek, sessiz, bir adamındı. Yavaş sesle:

— Doktor, diye başladı.

— Hacet yok dostum. Sizi muayene etmeden söyliyebilirim, sarılık olmuşsunuz.

— Fakat doktor...

— Fakati makati yok, her halde ben işimi sizden daha iyi bilirim. İşte reçeteniz bu ilâçları on beş gün alın, sonra tekrar bana gelin.

Ufak tefek adam reçeteyi alarak gitmekten başka çare bulamadı. On beş gün sonra tekrar geldi.

Doktor:

— Hah, dedi sizi tanıdım, nasılsınız?

— Ben de size onu söyliyecektim...

— Daha sarılık geçmemiş. On beş gün ayni ilâçlara devam.

— Doktor müsaade ediniz de...

— Güle güle dostum, on beş gün sonra gelin! diyerek kapıyı açar.

On beş gün sonra adam tekrar gelir.

Doktor adamı görür görmez:

— Hah! der, yine "Benim,, sarılıkım geldi. Bir bakayım hele, geçmemişe benziyor. Bu da ne demek?

Küçük adam mahcubiyetle mırıldandı.:

— Doktor, belki Çinli olduğumu daha farketmemişsinizdir.

Müdür — (Yeni öğretmene) yok, canım. Birdenbire ürkmeyiniz. Göründükleri kadar korkunç değildirler! "Fransız karikatürü"

GARİP ŞEYLER

Conwaz'da (Amerika) 36 yaşında, 112 kiloluk bir kadın, dünyaya 8 kilo ağırlığında bir erkek çocuk getirmiştir. Çocuğu dünyaya getiren doktor Harrod, çocuğun boyu ve iriliğinin altı aylık bir çocuktan farksız olduğunu söylemiştir. Çocuğun babası 63 yaşındadır.

Kenjiro Matsuda isminde Japonyalı bir çiftçi, ineğinin arılar tarafından öldürüldüğünü söylemiş, vak'ayı da anlatmıştır.

Zavallı inek kuyruğunu sallarken kazara bir arı öldürmüş. Nasıl haber aldıkları tabiî bilinmez, civardaki kovanlardan 60.000 arı hayvanın üzerine derhal hücum etmişler ve sokmaya başlamışlar. Sahibi biçare hayvanın çıkardığı feci sesleri duyarak yetişmiş ve arıları kovmağa çalışmış, mühimce miktarını da öldürmüş, fakat o kadar arı ile başa çıkamıyacağını anlayınca ineğin âkıbetine uğramamak için kaçmıştır. Bir müddet sonra dönünce ineğini ölü bulmuş.

Birinci Cihan harbinden evvel, New - York'da Çin mahallesine giden seyyahlar, orada gördükleri acaipliklerin, bu yerlere daha fazla müşteri çekmek için uydurma komedilerden ibaret olduğunun farkına bile varmazlarmış.

Hattâ kahvelereden birinde mutlaka her gece bir de cinayet olurmuş. Sarhoş görünen bir kadın gipiyanisti öper. Ateş püsüren koca karısının üzerine atılarak, hileli bir bıçağı kadına saplayıp kaçarmış.

Bu vak'a üzerine heyecanlanan seyirciler gidip nöbetçi polise haber verirler; fakat meselenin aslını bilen polis, gûya (katilin) peşine düşer gibi görünürse de esasta hiç aldırmaz; bu gibi vak'alardan hoşlanan seyircilere cinayetin uydurma olduğunu bildirmezlermiş. Ertesi gece yine aynı oyun oynanırmış.

Dadı ile âşıkı

— Çocuk pek kıskançtır, demiştim de inanmamıştın; anladın mı şimdi?

"İci Paris" den

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira	
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

Satılan Dünya

Pertinax'ın ölümünden sonra, yüksek salâhiyet sahibi, kudretli Praetor Guard tarafından Roma düyasının müzayede ile satılması teklif edildi. Zengin bir Roma tâciri olan Didius Salvius İulianus Marcus, müzayedede diğer rakiplerini mağlûp etti ve (5.000.000) dolar altını ödedikten sonra, bunun mukabilinde, dünya kendisine devredildi.

Tarih: Milâttan sonra 193 ve Mart ayının 28 i!..

Roma lejyonları büyük Britanyaya ayak bastıktan sonra bu rezilâre muameleyi öğrenince nefretlerini izhar ettiler ve kumandanları Septimus Severus'un idaresinde Roma'ya koştular. Burada Didius yakalandı, azledildi ve Milâdî 193 senesinin Haziran ayının ikinci günü kafası kesildi.

Kadın — Ne o? Artık nişan yüzüğünü takmıyor musun?

Kocası — Hayır, hayatımda bir defa fedakârlık ettiğimi ilân ederek övünmek doğru değil!

"Le Hérison" dan

EN ÇOK DAYANAN
EN ÇOK PARLAYAN
G-E'ye dikkat

Gözlerinizin dostudur.

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Cemal Refik Delibaş
dare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer:
Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

SATILIK GÜZEL BİR ARSA

Göztepede tiren istasyonuna ve çarşıya iki dakika mesafede, Çamlıcanın tertemiz hvasaına karşı, toprağı feyizli, bir villâ inşasına fevkalâde elverişli bir dönümden fazla güzel bir arsa satılıktır. Talip olanların AYDEDE'de muharrir Ertuğrul Şevket'e müracaatları. Mutavassıt kabul edilmez.

Birine Göre Öteki...

Her ikisinin de müşterek bir dostu, Wagner'le Schumann'ı birbirine tanıştırdı.

Aradan bir müddet geçti. İki üstadı birbirine tanıştıran dost, Wagner'e rastladı. Schumann'ı nasıl bulduğunu sordu.

— Mükemmel bir insan fakat mütemadiyen susuyor!

Bu dost, başka bir gün Schumann'dan da şu cevabı aldı:

— Wagner'i çok beğendim. Yalnız hiç durmadan konuşuyor!

Herkesin cebinde bulunması lâzım Saygı hissinize.

ve sıhhatinize büyük yardımı olan eşsiz keşif, medeni bir ihtiyaç maddesi.

SEN-BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar.
Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul
Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

Hanımeli

Türkiyenin En Büyük
Kadın Gazetesi

ARALIK SAYISI ÇIKTI

Bütüu Yazıları Ciddi, Faydalı, Pratik, Öğreticidir. Renklerle ve Resimlerle Gösterilmiştir.

40 Sayfa 50 Kuruş

İstanbul TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

***

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

***

2 Büyük Cilt - 1448 sayfa -
1783 Resim - 218 Mevzu
Fiyatı 15 Liradır.
İstanbul TAN Matbaası

T. C.
ZIRAAT BANKASI
1949
Yılı İkramiye Tutarı
300.000 lira

Her Çekilişte:
25.000, 10.000, 5.000 liralık

İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel

ZIRAAT BANKASINDA

100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:
28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos
30 Aralık

TASARRUF HESAPLARI
1949 İkramiye Plânı
75000 Lira

Büyük ikramiyeler

3	Tane	10000	Lira
3	"	5000	"
12	"	1000	"

Çekilişe iştirâk için en az
100 liralık bir hesap açtırınız.
veya mevcut hesabınızı bu miktara yükseltiniz.
TÜRK TİCARET BANKASI
(Tesis tarihi: 1914)
İstanbul Şubesi: Tel. 24478
Osmanbey Ajansı: Tel: 80481